

МЕЖДИНЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

НА “БЕСТТЕХНИКА ТМ – РАДОМИР” ПАД
гр. РАДОМИР

ПРЕЗ ПЪРВО ПОЛУГОДИЕ НА 2011 год.

Съдържание:

№	Глава	Страница
1	Приходи и произведена продукция	2
2	Разходи	4
3	Финансови резултати	5
4	Осигуровки и данъци	6
5	Балансови показатели	6
6	Парични потоци	11
7	Основни икономически показатели за финансов анализ	12
8	Анализ на взаимоотношенията с клиенти и доставчици и на икономическите резултати	17
9	Основен капитал	19
10	Персонал, производителност и заплащане	20
11	Професионално обучение и повишаване на квалификацията	24
12	Подържане на здравословни и безопасни условия на труд	24
13	Екология и опазване на околната среда	26
14	Инвестиционна дейност	27
15	Качество на произвежданата продукция	27
16	Просрочени вземания и задължения и събирането им по съдебен ред	28
17	Кредитна експозиция	29
18	Дейност в областта на научните изследвания и проучвания	30
19	Движение на акциите	30
20	Информация по реда на чл. 187д и чл. 247 от Търговския закон	31
21	Годишни общи събрания на акционерите	33
22	Развитие на дружеството през последните години, негативно влияние на световната икономическа криза и антикризисна програма	35
23	Предвиждано развитие на предприятието през 2011 година	41
24	Изпълнение на програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление	47
25	Заключение	51

Настоящият доклад обхваща дейността на “Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД, гр. Радомир през периода януари – юни 2011 година. Съдържанието на доклада е съобразено с условията на чл. 100о, ал. 4, т. 2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и в чл.33 от Наредба №2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа, както и Приложение №10 към същата наредба.

1. Приходи и произведена продукция

През отчетния период дружеството реализира приходи от продажби на промишлена продукция, приходи от продажби на технологични отпадъци, приходи от наеми, приходи от продажби на неоперативни ДМА и материали и други приходи. Липсват финансови приходи. По същество всички приходи са брутния поток от икономически изгоди в резултат от обичайната дейност на дружеството, който води до увеличаване на собствения капитал.

Получените през отчетния период **приходи** са в размер на **2 385 хил. лева**. В резултат на положителните тенденции, свързани с края на икономическата криза и „отлепянето от дъното”, те са с 64% по-големи спрямо първото полугодие на предходната година и се разпределят по следния начин:

Наименование на приходите	Хил. лева	Относ. дял
Приходи от продажби на продукция	1 842	77,2%
Други приходи, в това число:	543	22,8%
▶ Приходи от продажби на материали	77	3,2%
▶ Приходи от продажби на дълготрайни материални активи	14	0,6%
▶ Приходи от наеми	67	2,8%
▶ Приходи от продажби на стружки и технологични отпадъци	374	15,7%
▶ Други приходи	11	0,5%
Приходи от финансираня	0	0,0%
Финансови приходи	0	0,0%
Общо приходи	2 385	100,0%

Приходите от продажби на продукция формират по-голямата част от общия размер на приходите – 77%.

Всичките приходи са 164% от размера им през съответния период на предходната година. Нарастването е в следствие на положителните тенденции, свързани с края на икономическата криза, която засегна особено силно производството на инвестиционно оборудване. Увеличението на поръчките през настоящата година вече е постоянна тенденция.

23% от произведената и експедирана продукция през първото полугодие на годината е предназначена за чуждестранни клиенти.

Основните видове произведени изделия по клиенти са посочени в таблицата по-долу.

№ по ред	К л и е н т и	Наименование на продукцията	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
1	"Бесттехника" ЕООД (за Консорциум NUKEM - GNB DSF Kozloduy Part Nukem Technologies)	Технологично оборудване за Склад за сухо съхранение на отработено ядрено гориво в АЕЦ Козлодуй	884	47,99%
2	Staal Intermediairs Hagestein bv	Възли за металургично предприятие	176	9,55%
3	"Радомир метал индъстрийз" АД	Оборудване за черната металургия и корпуси на трошачки за рудодобива	151	8,20%
4	"Комбинат за цветни метали" АД, Пловдив	Котел за рафиниране на олово, 300т., 2 броя	124	6,73%
5	"Бесттехника Струма" АД (за CFE Technology GmbH)	Възли за промишлени вентилационни системи	121	6,57%
6	CERN - European Organization for Nuclear Research, Швейцария	Изработване на детайли за преса за заваряване	91	4,94%
7	"Бесттехника-Струма" АД (за различни клиенти)	Изработка трошачно-мелешо оборудване, оборудване за енергетиката и промишлено оборудване	78	4,23%
8	"Мак Комерс" ООД	Зъбен венец и шина кружна за промишлени цели	74	4,02%
9	"МСМ" ООД	Задвижващо зъбно колело за промишлени цели	23	1,25%
10	"ВОЛТА-С" ООД	Изработване на детайли за машини	20	1,09%
11	"Бесттехника" ЕООД (за Агрополихим АД)	Възли за поточна линия (бандаж)	19	1,03%
12	"София Мед" АД	Възли за цветната металургия	16	0,87%
13	"Енергоремонт - Кресна" АД	Изработване на зъбни колела и механообработка на детайли	11	0,60%
14	"Проджеко България" АД	Термообработка на детайли	10	0,54%
15	Други клиенти	Възли, детайли и резервни части за производствени машини и оборудване	44	2,39%
В С И Ч К О			1 842	100,0%

2. Разходи

Разходите са в размер на **5 011 хил. лева** и са свързани предимно с обслужването на текущата производствена дейност на дружеството. Основната част от тези разходи са за материали, заплати, осигуровки, външни услуги и амортизации, пряко свързани с дейността.

Размерът и структурата на **разходите за дейността** през първото полугодие на 2011 година са както следва:

Наименование на разходите	Хил. лева	Относ. дял
Разходи за суровини и материали	1 286	25,7%
Разходи за външни услуги	293	5,8%
Разходи за амортизации	2 090	41,7%
Разходи за заплати и възнаграждения	1 193	23,8%
Разходи за осигуровки	198	4,0%
Други разходи, в това число:	76	1,5%
▶ Съдебни такси и други юридически разходи	33	0,7%
▶ Разходи за командировки	4	0,1%
▶ Еднократни (алтернативни) данъци	0	0,0%
▶ Представителни разходи	0	0,0%
▶ Акт за брак	6	0,1%
▶ Обезценка на вземания 32 МСС	32	0,6%
▶ Други разходи	1	0,0%
Суми с корективен характер, в това число:	-221	-4,4%
▶ Балансова стойност на продадени активи	12	0,2%
▶ Изменение на запасите от продукция и незавършено производство	-233	-4,6%
▶ Разходи за придобиване и ликвидация на дълготрайни активи по стопански начин (Капитализирани разходи за активи)	0	0,0%
Финансови разходи, в това число:	96	1,9%
▶ Разходи за лихви	95	1,9%
▶ Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	0	0,0%
▶ Банкови такси и комисионни	1	0,0%
Общо разходи	5 011	100,0%

Основните видове разходи бележат нарастване в сравнение с първото полугодие на предходната година, в следствие на очертаващото се подобрение на производствената дейност. Разходите, свързани с персонала са по-големи, тъй като през първото полугодие на предходната година ненормените работници и служители работеха на 4 часа дневно. Увеличението на разходите за материали и външни услуги е свързано с нарастването на производство.

Следва отново да се обърне внимание на разходите за амортизации. В резултат на преоценката на машините и съоръженията, извършена към 30.06.2009 год., разходите за амортизации след тази дата нарастват с 245 хил. лева месечно.

Начислените разходи за лихви през първото полугодие са 95 хил. лева. Начисляват се лихви по ползваните банкови кредити от „ОББ“ АД, върху обединените и разсрочени публични задължения, по действащите лизингови договори и върху задължения към доставчици. Общият им фактически размер за полугодие е около 400 хил. лева.

При влагането им в производството, материалните запаси се отчитат по тяхната историческа цена, която се идентифицира с доставната им стойност. Последната включва всички разходи, свързани с доставянето на стоково-материалните запаси до сегашното им местоположение и състояние. В дружеството е възприет метода на “средно претеглена цена” за изписване на стоково-материалните ценности.

Разпределянето на постоянните общопроизводствени разходи се извършва на базата на нормалния капацитет на производствените мощности, поради което в дружеството като база за разпределение са възприети изработените нормочасове по технология и групи машини и дейности. Като нормален годишен капацитет за “Бесттехника ТМ–Радомир” ПАД са приети 390 хиляди нормочаса, или 195 хил. н/ч на полугодие. Изработените през първото полугодие 28,1 хиляди нормочаса съответстват на 14,4% от нормативно приетия производствен капацитет. Средното натоварване на производствените мощности е 2,5 пъти по-лошо, отколкото през цялата 2009-та година, но се подобрява 1,5 пъти в сравнение с първото полугодие на предходната 2010 година.

Дружеството води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на българското счетоводно търговско и данъчно законодателство. Като публично дружество, “Бесттехника ТМ–Радомир” прилага Международните стандарти за финансови отчети.

3. Финансови резултати

При приходи 2 385 хил. лева и разходи 5 011 хил. лева се получава **счетоводна загуба** в размер на **-2 626 хил. лева**.

Ако бяха начислени всичките дължими лихви, счетоводната загуба би била около -2 900 хил. лева.

След преобразуването на счетоводната печалба, съгласно изискванията на Закона за корпоративното подоходно облагане, се получава **финансов резултат след данъчно преобразуване, равен на нула**. На тази база **корпоративен данък не се дължи**.

Балансовата загуба е равна на счетоводната такава от -2 626 хил. лева.

4. Осигуровки и данъци

Данъкът върху добавената стойност през отчетния период е начисляван редовно. Дължимият ДДС не е превеждан редовно и в срок. За първо полугодие на 2011 год. начисленият данък върху продажбите е 585 хил. лв. Начисленият ДДС за покупките е 368 хил. лв. Размерът на ДДС по вътрешнообщностните придобивания е 55 хил. лева. ДДС за внасяне в началото на годината е 157 хил. лева. В края на полугодието натрупаното ДДС за внасяне е в размер на 362 хил. лв.

Осигуровките върху начисляваните заплати и възнаграждения са осчетоводявани редовно. Начислените като разходи през този период осигуровки върху заплатите и възнагражденията, както за сметка на дружеството така и за сметка на лицата, са в размер на 341 хил. лева. Реално през полугодието са платени 48 хил. лева. През отчетния период задълженията към социалното осигуряване нараснаха с 234 хил. лева спрямо 31.12.2010 год. и към 30.06.2011 год. те са в размер на 3 210 хил. лева. По-голямата част от сумата е с настъпил падеж и е дължима. Част от нея е начислена върху неизплатените заплати за м. юни 2011 год., както и върху възнагражденията за неизползвани отпуски, поради което не е с настъпил падеж.

Данъкът върху доходите е начисляван редовно и е дължим върху изплатените възнаграждения и заплати. Дължимият такъв не е превеждан от началото на годината. Начисленият през полугодието подоходен данък е в общ размер на 104 хил.лв. Като вземем предвид 947 хил. лв., дължими в края на 2010 година, към 30.06.2011 година дължимият такъв е 1 051 хил. лева.

През полугодието са начислявани редовно **еднократните данъци**, както и **местните данъци и такси**, общо 3 хил. лева. Към 30.06.2011 год. размерът на дължимите суми по тези данъци и такси е 32 хил. лева.

5. Балансови показатели

Баланс - Активи

Размер и структура на активите на баланса към 30.06.2011 година

Наименование на активите	Хил. лева	Относ. дял
Дълготрайни материални активи, в това число:	151 126	86,9%
• земи (терени)	215	0,1%
• сгради и конструкции	16 402	9,4%
• машини и оборудване	126 784	72,9%
• съоръжения	4 667	2,7%
• транспортни средства	88	0,1%
• други дълготрайни материални активи	15	0,0%
• разходи за придобиване и ликвидация на ДМА	2 955	1,7%

Наименование на активите	Хил. лева	Относ. дял
Нематериални дълготрайни активи (програмни продукти)	0	0,0%
Дългосрочни финансови активи	7	0,0%
Материални запаси, в това число:	14 621	8,4%
• материали	4 105	2,4%
• продукция	2 951	1,7%
• стоки	3 533	2,0%
• незавършено производство	4 032	2,3%
Краткосрочни вземания, в това число:	7 929	4,6%
• вземания от клиенти	1 891	1,1%
• вземания от свързани предприятия	4 202	2,4%
• предоставени аванси на доставчици	1 320	0,8%
• съдебни и присъдени вземания	24	
• данъци за възстановяване	11	
• други краткосрочни вземания	481	0,3%
Парични средства	10	0,0%
Разходи за бъдещи периоди (нетекущи лихви по лизингови договори)	115	0,1%
Сума на Актива	173 808	100,0%

Дълготрайните (нетекущи) материални активи (имоти, машини, съоръжения, оборудване и други) са с отчетна (първоначална) стойност 164 938 хил. лева в края на първото полугодие и намалява с 12 хил. лева спрямо началото на годината. И в настоящия доклад припомним, че тази висока стойност на ДМА е в резултат на извършената към 30.06.2009 год. преценка по пазарна стойност. Общото увеличение в следствие на тази преценка беше със 128 552 хил. лева, в това число 124 986 хил. лева машини и оборудване и 3 566 лева съоръжения.

Набраното изхабяване към 30.06.2011 год. е 16 767 хил. лева. Балансовата (остатъчна) стойност на ДМА към 30.06.2011 год. е 148 171 хил. лева.

През първото полугодие на 2011 год. отчетната стойност на ДМА нараства с 2 хил. лева поради новопридобит преносим компютър и намалява с 14 хил. лева, което е отчетната стойност на продадени три броя машини и съоръжения.

От дълготрайните материални активи, след преценката през 2009 година, с най-голяма стойност са:

- Машините и оборудването - първоначална (отчетна) стойност 133 836 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 126 784 хил. лева.
- Сградите и конструкциите - първоначална (отчетна) стойност 25 276 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 16 402 хил. лева;

Дългосрочните (нетекущи) нематериални активи представляват счетоводни програмни продукти с първоначална (отчетна) стойност 8 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 0 хил. лева.

Дългосрочните (нетекущи) финансови активи са на стойност 7 хил. лева и се формират, както следва:

- 3 420 лева - акционерно участие с 1 437 акции (номинална стойност 14 370 лева) в “МЕТЕКО” АД, гр. София. Същите представляват 6,15% от капитала на дружеството;
- Компенсаторни инструменти с номинал 4 225 лева.

Материалните запаси, които към 30.06.2011 год. са в размер на 14 621 хил. лева, се формират от следните активи:

- Материали на склад - 4 105 хил. лева. Намалели са с 1 462 хил. лева в сравнение с началото на годината;
- Готова продукция - 2 951 хил. лева. Същата нараства с 91 хил. лева в сравнение с 31.12.2010 година;
- Незавършено производство - 4 032 хил. лева. Нараства със 142 хил. лева в сравнение с началото на годината, когато е 3 890 хил. лева;
- Стоките са в размер на 3 533 хил. лева и размерът им не се променя през тримесечието.

Наблюдава се намаление общо на материалните запаси спрямо края на 2010 година с 1 229 хил. лева.

Краткосрочните (търговски и други) вземания, които към 30.06.2011 год. са в размер на 7 929 хил. лева, са намаляли с 906 хил. лева от началото на годината. Формират се от следните активи:

- Вземания от клиенти и доставчици – 1 891 хил. лева;
- Вземания от свързани предприятия – 4 202 хил. лева;
- Предоставени аванси на доставчици – 1 320 хил. лева;
- Съдебни и присъдени вземания - 24 хил. лева. Не променят размера си от началото на годината.
- Данъци за възстановяване – 11 хил. лева;
- Други краткосрочни вземания – 481 хил. лева. Същите намаляват с 206 хил. лева от началото на годината. Това са вземания от други дебитори.

Баланс – Собствен капитал и пасиви

Размер и структура на собствения капитал и пасивите на баланса към 30.06.2011 година:

Наименование на пасивите	Хил. лева	Относ. дял
Основен капитал	12 290	7,1%
Резерви	117 547	67,6%
• резерв от последващи оценки на активите и пасивите	115 606	66,5%
• общи резерви	1 547	0,9%
• други резерви	394	0,2%
Финансов резултат, в това число:	-2 398	-1,4%
• неразпределена печалба от минали години	228	0,1%
• непокрита загуба от минали години	0	0,0%

Наименование на пасивите	Хил. лева	Относ. дял
• <i>текуща печалба/загуба</i>	-2 626	-1,5%
Нетекущи пасиви (дългосрочни задължения), в това число:	20 025	11,5%
• <i>задължения по търговски заеми (ЗУНК)</i>	171	0,1%
• <i>пасиви по отсрочени данъци</i>	12 390	7,1%
• <i>други дългосрочни задължения (обединени и разсрочени задължения към бюджета и социалното осигуряване, включително лихви)</i>	7 464	4,3%
Текущи пасиви (краткосрочни задължения), в това число:	26 344	15,2%
• <i>задължения към финансови предприятия (кредити от "ОББ" АД)</i>	7 136	4,1%
• <i>задължения към финансови предприятия (лизинг)</i>	2 290	1,3%
• <i>задължения към доставчици</i>	3 431	2,0%
• <i>задължения към свързани предприятия</i>	1 817	1,0%
• <i>получени аванси от ктленти</i>	1 891	1,1%
• <i>задължения към персонала</i>	3 216	1,9%
• <i>задължения към осигурителни предприятия</i>	3 210	1,8%
• <i>данъчни задължения</i>	2 271	1,3%
• <i>други краткосрочни задължения</i>	1 082	0,6%
Приходи за бъдещи периоди	0	0,0%
Сума на Пасива	173 808	100,0%

Като цяло **собственият капитал** на дружеството към 30.06.2011 г. е в размер на 127 439 хил. лв. спрямо 130 065 хил.лв. в началото на периода. Той намалява с 2 626 хил. лева в края на отчетния период, в резултат на отчетената загуба.

От съществено значение е промяната на акционерния капитал. Той нараства седем пъти, след вписването в Търговския регистър на решението, взето на проведеното на 24.06.2011 година годишно общо събрание на акционерите на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД.

Увеличаването на капитала се извърши със собствени средства, представляващи част от средствата във фонд "Резервен", която надхвърля определения в закона и устава минимум по реда на чл.246, ал.4 от Търговския закон. Това увеличение стана чрез издаване на нови 10 534 584 обикновени безналични акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев всяка. Новите акции се разпределят между акционерите безплатно и съразмерно на участието в капитала до момента като право да участват в процедурата имат всички, които са вписани в книгата на акционерите на "Централен депозитар" до 14 дни след провеждането на общото събрание. Равносметката от изменението на капитала е, че срещу една притежавана ценна книга всеки акционер получи по шест нови акции от увеличението на капитала.

Резервите са на стойност 117 547 хил. лева, като намаляват със 17 504 хил. лева в сравнение с началото на годината. Те са формирани както следва:

- Резервите от извършената в средата на 2009 г. преоценка са 115 606 х. лв.
- Общите резерви са 1 547 хил. лева срещу 19 071 хил. лева в началото на годината. Намалението е предимно за сметка на увеличения акционерен капитал, обяснено по-горе, както и покриването на загубата от предходната година в размер на 6 990 хил. лева.
- Другите резерви са 394 хил. лева. Те са в размер на 10 на сто от печалбата за последните години, до 2009 година включително, и са заделени съгласно изискванията на търговското законодателство.

Дългосрочните задължения не променят размера си през полугодieto и към 30.06.2011 год. са 20 025 хил. лева.

• Основната част от тях (7 464 хил. лева) представляват обединените и разсрочени от Министерския съвет задължения към Бюджета и към Националния осигурителен институт. Разсрочването е за осем години и включва както главници, така и лихви, начислени към края на 2003 година. От общата сума са намалени извършените плащания по погасителния план и отписаните задължения поради изтекъл давностен срок;

- Главницата на задълженията по ЗУНК е в размер на 171 хил. лева;
- Останалите 12 390 хил. лв. са пасиви по отсрочени данъци, начислени във връзка с преоценката на ДМА.

Краткосрочни задължения

Задълженията към "ОББ" АД са в размер на 7 136 хил. лева и са по договорените кредитна линия и инвестиционен кредит.

2 290 хил. лева са задължения към лизингови компании във връзка с доставени машини, производствено оборудване и транспортни средства.

Задълженията към доставчици и клиенти и свързани предприятия през полугодieto намаляват от 9 638 хил. лева към 31.12.2010 год. на 7 139 хил. лева в края на периода. Тези задължения се подразделят на:

- Задължения към доставчици - 3 431 хил. лева спрямо 4 554 хил. лева в края на 2010 година;
- Получени аванси от клиенти - 1 891 хил. лева спрямо 2 544 хил. лева в края на 2010 година;
- Задължения към свързани предприятия - 1 817 хил. лева, спрямо 2 540 хил. лева в края на 2010 година. Размерът им към 30.06.2011 година се формира от:
 - Задължения по доставки - 361 хил. лева, като размерът им се запазва спрямо края на 2010 година;
 - Задължения по получени аванси от клиенти - 2 114 хил. лева спрямо 2 179 хил. лева в края на 2010 година.

Задълженията към персонала са в размер на 3 216 хил. лева. Тази сума се формира от:

- Начислени заплати за месец юни 2011 год. - 168 хил. лева;
- Неизплатени заплати за предходни месеци на 2011-та, 2010-та и 2009-та години - 2 736 хил. лева;

- Неизплатени заплати на напуснали работници за минали периоди (2003 и 2004 години) - 84 хил. лева;
- Провизирани обезщетения за неизползван платен отпуск от минали години - 84 хил. лева;
- Провизирани обезщетения при пенсиониране - 144 хил. лева.

Задълженията към социалното осигуряване към 30.06.2011 год. са 3 210 хил. лева, включително начислените върху заплатите за юни 2011 година, които не са с настъпил падеж.

Данъчните задължения от началото на годината нарастнаха с 297 хил. лева и към 30.06.2011 год. същите са 2 271 хил. лева. Тези задължения се разпределят както следва:

- Данък върху доходите на персонала - 1 051 хил. лева;
- Лихви по данъчно ревизионен акт - 830 хил. лева;
- Данък добавена стойност за внасяне - 310 хил. лева;
- Алтернативни данъци - 32 хил. лева.
- Други данъци - 48 хил. лева.

Другите краткосрочни задължения в размер на 1 082 хил. лева се формират от:

- Лихви по ползваните от ОББ кредити - 424 хил. лева;
- Лихви по ЗУНК - 215 хил. лева;
- Лихви по договори за лизинг - 125 хил. лева;
- Лихви по разсрочени задължения към държавата - 38 хил. лева;
- Лихви по местни данъци и такси - 16 хил. лева;
- Други кредитори - 233 хил. лева.
- Други задължения - 31 хил. лева.

6. Парични потоци

“Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД е възприело прекия метод за представяне на движението на паричните средства в отчета за паричните потоци. В този отчет се отразяват измененията, настъпили в паричните средства на дружеството, в резултат на извършени сделки и операции през отчетния период. Паричните потоци са входящите постъпления и изходящите плащания на парични средства и парични еквиваленти.

Движение на паричните средства през първо полугодие на 2011 година

Налични парични средства в началото на периода	37 хил. лв
Парични постъпления през периода	3 656 хил. лв
Парични плащания през периода	3 683 хил. лв
Налични парични средства в края на периода	10 хил. лв

Постъпления

Размер и структура на постъпленията по отчета за паричния поток:

Наименование на постъпленията	Хил. лева	Относ. дял
Постъпления от търговски контрагенти	3 642	99,62%
Постъпления от продажба на дълготрайни активи	14	0,38%
Всичко постъпления	3 656	100,0%

Плащания

Плащанията са предимно във връзка с осигуряването на текущата производствена дейност и свързаните с нея преки, общопроизводствени и административни разходи.

Размер и структура на плащанията по отчета за паричния поток:

Наименование на плащанията	Хил. лева	Относ. дял
Плащания на търговски контрагенти	2 884	78,31%
Плащания на трудови възнаграждения, осигуровки и данъци върху тях	698	18,95%
Други плащания за оперативна дейност	98	2,66%
Покупка на дълготрайни активи	2	0,05%
Платени лихви, такси, комисионни по заеми	0	0,00%
Други финансови плащания	1	0,03%
Всичко плащания	3 683	100,00%

7. Основни икономически показатели за финансов анализ

А. Показатели за рентабилност.

Характеризират ефективността на приходите от продажби, на капитала, на реалните активи и пасиви. Изразяват се с коефициент:

а) Коефициент на рентабилност на приходите от продажби

$$K_{pш} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Нетни приходи от продажби}} = \frac{-2\,626}{2\,385} = -1,101$$

б) Коефициент на рентабилност на собствения капитал

$$K_{pск} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Собствен капитал}} = \frac{-2\,626}{127\,439} = -0,021$$

в) Коефициент на рентабилност на пасивите

$$K_{rp} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Пасиви}} = \frac{-2\,626}{46\,369} = -0,057$$

г) Коефициент на капитализация на активите

$$K_{ka} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Сума на реалните активи}} = \frac{-2\,626}{173\,808} = -0,015$$

Коефициентите на рентабилност се изчисляват обикновено на годишна база за пълен отчетен период и съгласно изискванията на икономическата теория следва да бъдат със стойност не по-малка от 0,05 за добре работещо предприятие. Коефициентите на рентабилност са положителни величини, когато финансовият резултат е печалба, и показват темповете на възвращаемост на капитала.

Коефициентите на рентабилност на дружеството за първото полугодие на 2011 г. се подобряват предходната година. Подобренито на първия показател е близо 1,5 пъти. Подобренито на останалите три показатели е около 2,5 пъти.

Б. Показатели за ефективност

Тези показатели характеризират съотношението на приходите и разходите. Изчисляват се в коефициент.

а) Коефициент на ефективност на разходите

$$K_{ep} = \frac{\text{Приходи}}{\text{Разходи}} = \frac{2\,385}{5\,011} = 0,476$$

б) Коефициент на ефективност на приходите

$$K_{ep} = \frac{\text{Разходи}}{\text{Приходи}} = \frac{5\,011}{2\,385} = 2,101$$

Коефициентите на ефективност се подобряват с 26% спрямо тези от 2010 година, когато бяха съответно 0,378 и 2,644. Коефициентът на ефективност на приходите от обичайната дейност следва да бъде със стойност не по-голяма от 0,95 според икономическите изисквания за добре работещо предприятие.

В. Показатели за ликвидност

Показателите за ликвидност са количествени характеристики на способността на предприятието да изплаща текущите си задължения с наличните краткотрайни активи.

а) Коефициент на обща ликвидност

$$K_{ол} = \frac{\text{Краткотрайни активи}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{22\,675}{26\,344} = 0,86$$

б) Коефициент на бърза ликвидност

$$K_{\text{бл}} = \frac{\text{Краткоср. взем.} + \text{Краткоср. инвест.} + \text{Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{7\,939}{26\,344} = 0,30$$

в) Коефициент на незабавна ликвидност

$$K_{\text{нл}} = \frac{\text{Краткосрочни инвестиции} + \text{Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{10}{26\,344} = 0,0004$$

г) Коефициент на абсолютна ликвидност

$$K_{\text{ал}} = \frac{\text{Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{10}{26\,344} = 0,0004$$

Коефициентът на обща ликвидност е доста по-малък от теоретичния норматив за добре работещо предприятие, а именно 2,00. Същият се влошава незначително спрямо равнището от 2010 год., когато е със стойност 0,89.

За предходната година коефициентът на бърза ликвидност беше 0,013. Към 30.06.2011 год. същият става на 0,004, т. е. влошаването е около 3 пъти.

Г. Показатели за финансова автономност

Показателите за финансова автономност са количествени характеристики на степента на финансовата независимост на предприятието от кредиторите.

а) Коефициент на платежоспособност

$$K_{\text{плс}} = \frac{\text{Собствен капитал}}{\text{Пасиви}} = \frac{127\,439}{46\,369} = 2,748$$

б) Коефициент на задлъжнялост

$$K_{\text{з}} = \frac{\text{Пасиви}}{\text{Собствен капитал}} = \frac{46\,369}{127\,439} = 0,364$$

Получените коефициенти почти запазват равнището си от 2010 год., когато са съответно 2,709 и 0,369. Коефициентът на платежоспособност следва да бъде със стойност не по-малка от 0,5 съгласно икономическата теория.

Д. Показатели за обръщаемост на материалните запаси

Показателите за обръщаемост на материалните запаси характеризират ефективността от използването им. Материалните запаси са краткотрайни активи и колкото по-късо е времето на един оборот, толкова по-добра е ефективността от тяхното използване.

Колкото по-малко средства са ангажирани в материални запаси, толкова по-добра е и ликвидността.

а) Времетраене на един оборот в дни

$$В_{\text{еод}} = \frac{\text{Средна наличност на МЗ} \times 360}{\text{Нетен размер на приходите от продажби на продукцията}} = \frac{15\,236 \times 360}{3\,684} = 1\,489 \text{ дни}$$

Показателят отразява за колко дни материалните запаси правят един оборот.

Сумата на средната наличност на материални запаси се изчислява чрез използване на средна хронологична величина на база наличностите в началото и в края на всеки месец от периода.

Нетния размер на приходите от продажби на продукцията е получен чрез проста екстраполация на полугодишния резултат (умножава се по 2), с цел съпоставимост с предишния отчетен период.

Този показател е неблагоприятен за предприятието, но се подобрява значително в сравнение с предходната година, когато времето за един оборот е 2 292 дни.

От друга страна, следва да се има предвид, че дългият производствен цикъл е обективно обусловен от характера на продукцията, а от там и обръщаемостта на материалните запаси е малка.

б) Брой на оборотите, които извършват материалните запаси

$$БО_{\text{мз}} = \frac{\text{Нетен размер на приходите от продажби на продукцията}}{\text{Средна наличност на материалните запаси}} = \frac{3\,684}{15\,236} = 0,24$$

Този показател характеризира обръщаемостта на материалните запаси. Коефициентът е неблагоприятен, но се подобрява 1,5 пъти спрямо предходната година, когато същият е 0,16.

в) Заетост на материалните запаси

Показателят определя сумата на материалните запаси, която обслужва един лев от нетния размер на приходите от продажби на продукцията.

$$З_{\text{мз}} = \frac{\text{Средна наличност на материалните запаси}}{\text{Нетен размер на приходите от продажби на продукцията}} = \frac{15\,236}{3\,684} = 4,14$$

Показателят се подобрява значително в сравнение с края на предходната година, когато е равен на 6,37.

Е. Показатели за маржове на база печалба на различни етапи.

Показателите за маржове на база печалба отразяват съотношението на различните видове печалба към различните видове приходи.

а) EBITDA марж

EBITDA представлява печалбата от дейността, преди лихви, данъци, обезценки и амортизации (изключват се финансовите приходи и разходи)

$$K_{\text{ебитда}} = \frac{\text{Печалба от дейността, преди лихви, данъци, обезценки и амортизации}}{\text{Приходи от продажби}} = \frac{-441}{2\,385} = -18,5\%$$

За да е ефективно едно дружество и да може да реализира относително добра възвръщаемост, този показател би следвало да бъде не по-малък от 25%.

б) EBT марж

EBT представлява печалбата от цялата дейност, преди облагането с данъци

$$K_{\text{ебт}} = \frac{\text{Печалба от цялата дейност, преди облагането с данъци}}{\text{Приходи от дейността}} = \frac{-2\,626}{2\,385} = -110,1\%$$

За да е ефективно едно дружество, този показател би следвало да бъде не по-малък от 5%.

в) EAT марж

EAT представлява печалбата от цялата дейност, след облагането й с данъци

$$K_{\text{еат}} = \frac{\text{Печалба, след облагане с данъци}}{\text{Приходи от дейността}} = \frac{-2\,626}{2\,385} = -110,1\%$$

За да е ефективно едно дружество, този показател би следвало да бъде не по-малък от 4,5%.

8. Анализ на взаимоотношенията с клиенти и доставчици и на икономическите резултати

В настоящата глава се дава обяснение на икономическото състояние на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД към 30.06.2011 година.

8.1. Изменение на вземанията

хил. лева				
№ по ред	Показатели	31.12.2010г.	30.06.2011г.	Изменение (к.4-к.3)
1	2	3	4	5
1	Вземания от клиенти и от доставчици	4 120	3 211	-909
1.1.	Вземания от клиенти	2 652	1 891	-761
1.2.	Предоставени аванси на доставчици	1 468	1 320	-148
2	Вземания от свързани предприятия	3 993	4 202	209
2.1.	Вземания от свързани предприятия	3 993	4 202	209
2.2.	Предоставени аванси на свързани предприятия	0	0	0
I.	Общо вземания по търговски взаимоотношения (р.1+р.2)	8 113	7 413	-700
I.1.	Вземания по търговски взаимоотношения	6 645	6 093	-552
I.2.	Предоставени аванси по търговски взаимоотношения	1 468	1 320	-148

Вземанията на дружеството от клиенти намаляват със 761 хил. лева, а предоставените аванси на доставчици намаляват със 148 хил. лева. Вземанията от свързани предприятия нарастват с 209 хил. лева. Като цяло, вземанията по търговски взаимоотношения намаляват със 700 хил. лева от началото на годината.

8.2. Изменение на задълженията

хил. лева				
№ по ред	Показатели	31.12.2010г.	30.06.2011г.	Изменение (к.4-к.3)
1	2	3	4	5
11	Задълженията към доставчици и клиенти	7 098	5 322	-1 776
11.1.	Задължения към доставчици	4 554	3 431	-1 123
11.2.	Получени аванси от клиенти	2 544	1 891	-653
12	Задълженията към свързани предприятия	2 540	1 817	-723
12.1.	Задълженията към свързани предприятия	361	361	0
12.2.	Получени аванси от свързани предприятия	2 179	1 456	-723
II.	Общо задължения по търговски взаимоотношения (р.11+р.12)	9 638	7 139	-2 499

№ по ред	Показатели	хил. лева		
		31.12.2010г.	30.06.2011г.	Изменение (к.4-к.3)
II.1.	Задължения по търговски взаимоотношения	4 915	3 792	-1 123
II.2.	Получени аванси по търговски взаимоотношения	4 723	3 347	-1 376

От горната таблица се вижда, че задълженията по търговски взаимоотношения намаляват с 2 499 хил. лева и стават 7 139 хил. лева, срещу 9 638 хил. лева в началото на годината. Срещу тези задължения в актива на баланса стои продукцията на различни етапи от производствения цикъл като материали, незавършено производство и готови изделия за експедиране. Тези три компонента са в общ размер на 11 088 хил. лева.

Именно продължителността на производствения цикъл в дружеството обуславя големите размери както на материалните запаси, така и на стоящите срещу тях задължения към търговски контрагенти:

➤ Разработване на конструктивната и технологична документация и доставка на основни материали. На този етап съответстват предимно наличните материали на склад. В края на полугодията те са 4 105 хил. лева. От тях следва да извадим обездвижените материални запаси, които са около 1,0 млн. лева. Остават 3 100 хил. лева, ангажирани в подготвителния етап от производствения цикъл;

➤ Вторият етап е основен и включва самия производствен процес: от разкрояването на стоманените профили, през механообработката и заварочно-монтажните дейности, до антикорозионната обработка и боядисването. На този етап съответства незавършеното производство. В края на полугодията същото е в размер на 4 032 хил. лева;

➤ Последният етап е свързан с подготовката на изделията за експедиция – транспортна опаковка и изчакване в склад готова продукция на транспорта. В стойностно изражение този етап се равнява на 2 951 хил. лева готова продукция.

Като цяло, производственият цикъл е ангажирал около 10 млн. лева към 30.06.2011 година. Сумата включва предимно направените разходи по спрените от клиенти поръчки в резултат на кризата. Не се включват обездвижените материални запаси.

8.3 Загуба

В края на първото полугодие на 2011 година дружеството отчита загуба в размер на -2 626 хил. лева. За предходната 2010 година имаме загуба от -6 990 хил. лева.

Основната причина за загубата е намалялото производство в резултат на световната икономическа криза. На второ място са спрените от клиентите поръчки, поради замразяване на инвестиционните обекти от крайните клиенти. Това води до блокиране на оборотни средства под формата на материални запаси. Третата причина е дългия производствен цикъл на преобладаващата част от изделията. В процеса на производствената дейност (посочените в горната точка три етапа) тези изделия се отчитат само със своята производствена себестойност. Тя включва преките разходи за материали и труд + общопроизводствените

разходи. При формирането на цената участват още административните разходи, финансовите разходи и печалбата. Вземайки предвид и тази група финансови елементи, формиращи продажната цена, следва срещу ангажираните в производството 10,0 млн. лева (включително спрените поръчки), да бъдат получени около 15,0 млн. лева от готова проукия, което би донесло печалба на дружеството.

Изключително важна причина за негативния краен финансов резултат е рестриктивната политика на обслужващата ни банка. Има се предвид отказът на ОББ да издава банкови гаранции на дружеството ни. На 12-ти февруари 2010 година беше подписан договор с Атомстройекспорт за производство на два броя транспортни шлюзове на стойност 8,2 млн. евро, предназначени за АЕЦ. Съгласно условията на договора, клиентът ни извършва авансово плащане срещу издадена банкова гаранция. ОББ продължава да отказва издаването на такава гаранция, което лишава дружеството от оборотни средства, необходими за закупуване на материалите и започване на производството.

9. Основен капитал

Брой регистрирани акции - 12 290 348

Брой платени акции - 12 290 348

Номинална стойност на една акция - 1 лев

Права, преференции и ограничения - Няма особености

Ограничения при разпределянето на дивидентите и увеличаването на капитала - няма ограничения.

Няма изкупени собствени акции. Няма акции, държани от дъщерни или асоциирани предприятия.

От съществено значение е промяната на акционерния капитал. Той нараства седем пъти, след вписването в Търговския регистър на решението, взето на проведеното на 24.06.2011 година годишно общо събрание на акционерите на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД.

Увеличаването на капитала се извърши със собствени средства, представляващи част от средствата във фонд "Резервен", която надхвърля определения в закона и устава минимум по реда на чл.246, ал.4 от Търговския закон. Това увеличение стана чрез издаване на нови 10 534 584 обикновени безналични акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев всяка. Новите акции се разпределят между акционерите безплатно и съразмерно на участието в капитала до момента. Равносметката от изменението на капитала е, че срещу една притежавана ценна книга всеки акционер получи по шест нови акции от увеличението на капитала.

Разпределението на собствеността на акциите към края на второ тримесечие на 2011 година е посочено в следващата таблица.

Акционери	Брой акции	Дял в %
“Бесттехника и Ко” ООД, гр. София	9 712 486	79,03%
ЕТ “Денис-Елена Коцева”, гр. София	595 000	4,84%
„Галакси Пропърти Груп” ООД	442 302	3,60%
“Първа инвестиционна банка” АД	102 158	0,83%
“Би Ес Ей Джи” ЕООД	35 000	0,28%
“Магис-М” ЕООД, гр.София	30 303	0,25%
Други юридически лица	3 171	0,03%
Индивидуални акционери	1 369 928	11,15%
Всичко	12 290 348	100,00%

Пазарната цена на една акция, среднопретеглено за първо полугодие на 2011 година, е 3,14 лева.

10. Персонал, производителност и заплащане

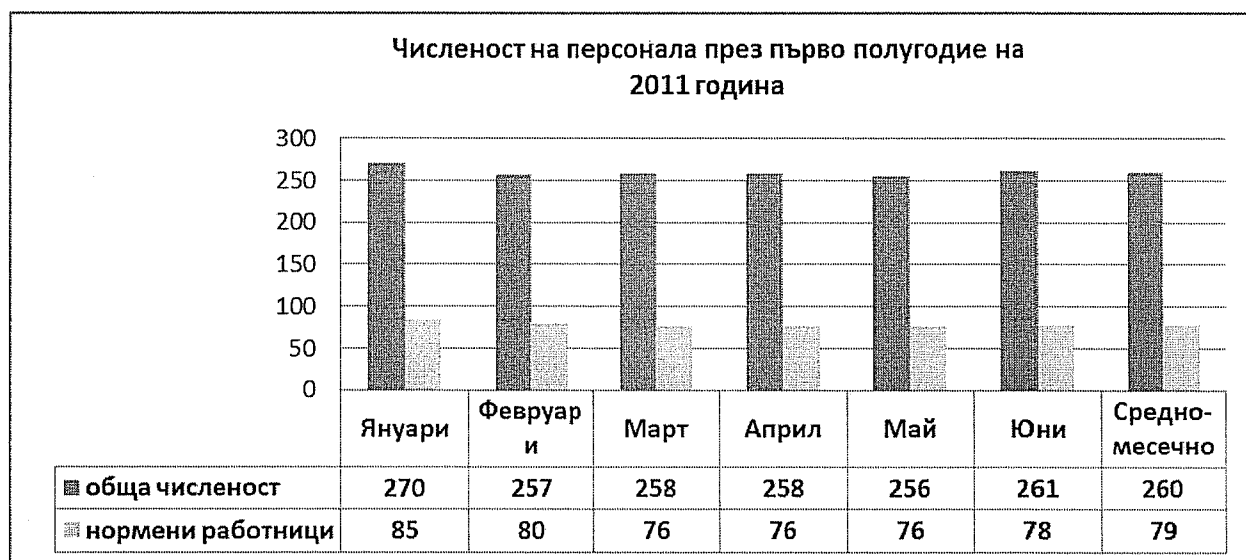
10.1. Численост на персонала

Средносписъчният брой на персонала за първо полугодие на 2011 год. е 260 човека, от които 79 основни производствени работници, работещи на трудови норми. Спрямо средносписъчния брой на персонала за предходната 2010 година същият е намалял с 35 човека.

Като цяло движението на персонала през първо полугодие на 2011 год. е посочено в долната таблица.

Категория персонал	Численост на 01.01.2011г.	Постъпили през VI-те месеца	Напуснали през VI-те месеца	Численост на 30.06.2011г.	Средно-списъчен състав
Основни нормени работници	97	3	13	87	79
Ненормен персонал	190	6	10	186	181
Персонал - общо	287	9	23	273	260

Изменението на числеността по месеци е дадено на следващата графика.

От посочените данни се вижда, че числеността на персонала намалява през месец февруари. През м. март се увеличава с един човек, през м. май отново намалява с двама души и през м. юни бележи увеличение като достига 261 човека. При основните производствени работници числеността намалява до м.март и достига 76 броя, остава на същото ниво през м.април и м.май, а в последния месец се увеличава с двама души и достига 78 човека.

Разпределението на напусналите по причини е дадено в долната таблица:

Основание за прекратяване на трудовия договор	Брой
По молба на лицата - чл. 325, т. 1 от КТ	4
По молба на лицата с предизвестие - чл. 327, ал.1, т. 2 от КТ	16
Смърт на лицето - чл. 325, т. 11 от КТ	1
Дисциплинарно уволнение - чл. 330 от КТ	2
ВСИЧКО	23

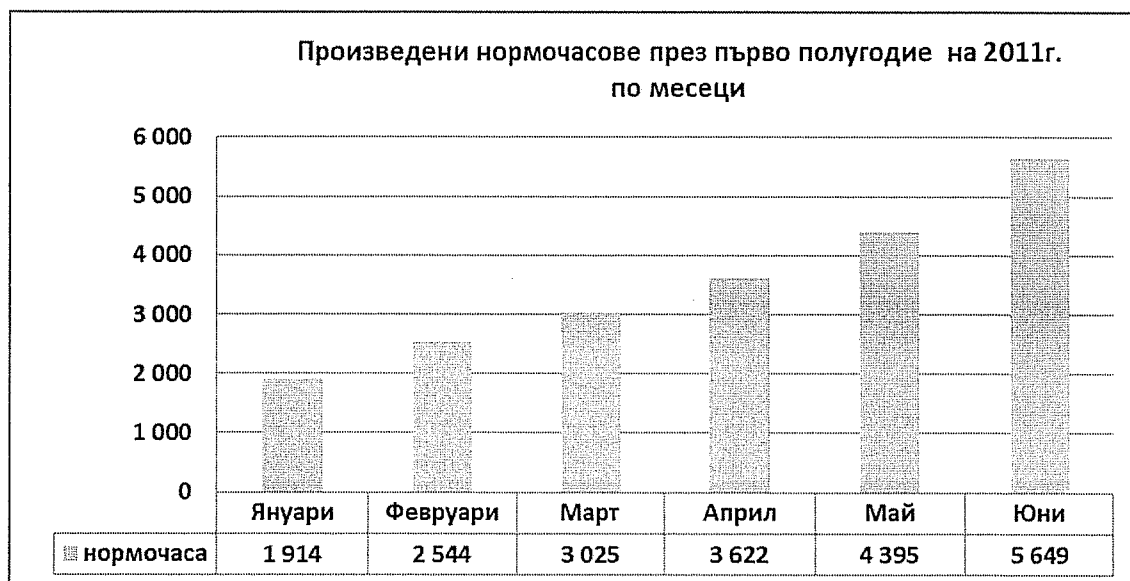
10.2. Производство в нормочасове

Изработените нормочасове за цялата 2010 година са 35 хиляди. Средномесечното производство се равнява на 2 937 нормочаса.

Изработените нормочасове за първо полугодие на 2011 година са 21 хиляди. Средномесечното производство се равнява на 3 525 нормочаса.

Изчислено на годишна база има увеличение на произведените нормочасове с 20%.

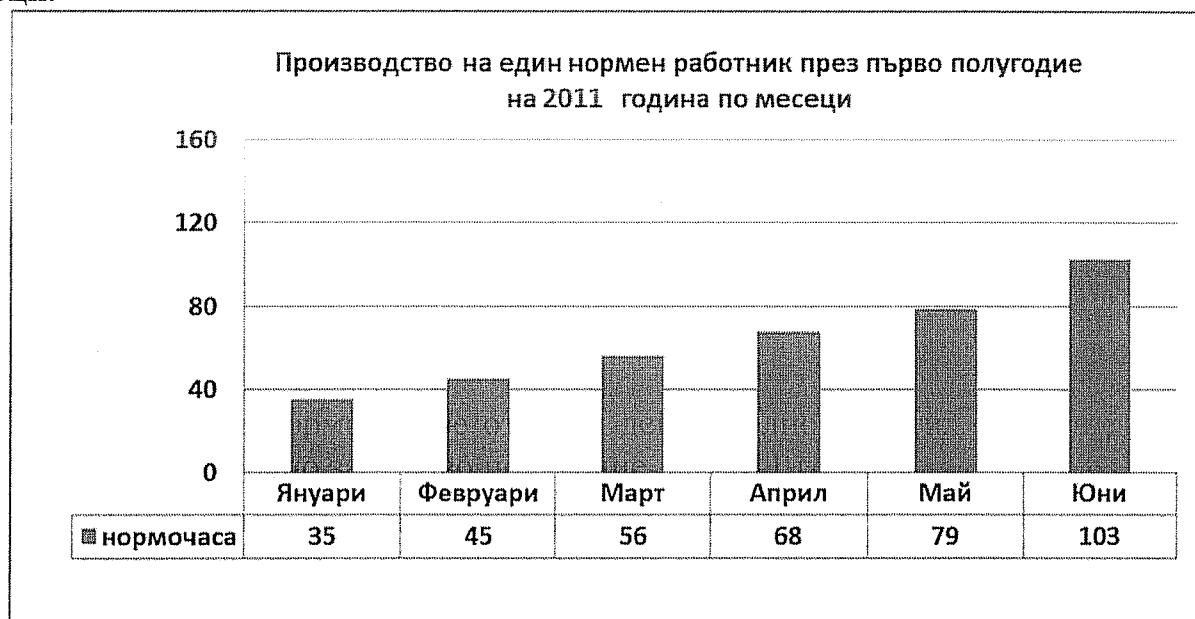
Изработените нормочасове през отделните месеци са посочени по-долу.

10.3. Производителност

Произведените нормочасове от един действително работил нормен работник са 64 н/ч средномесечно за първо полугодие на 2011 година.

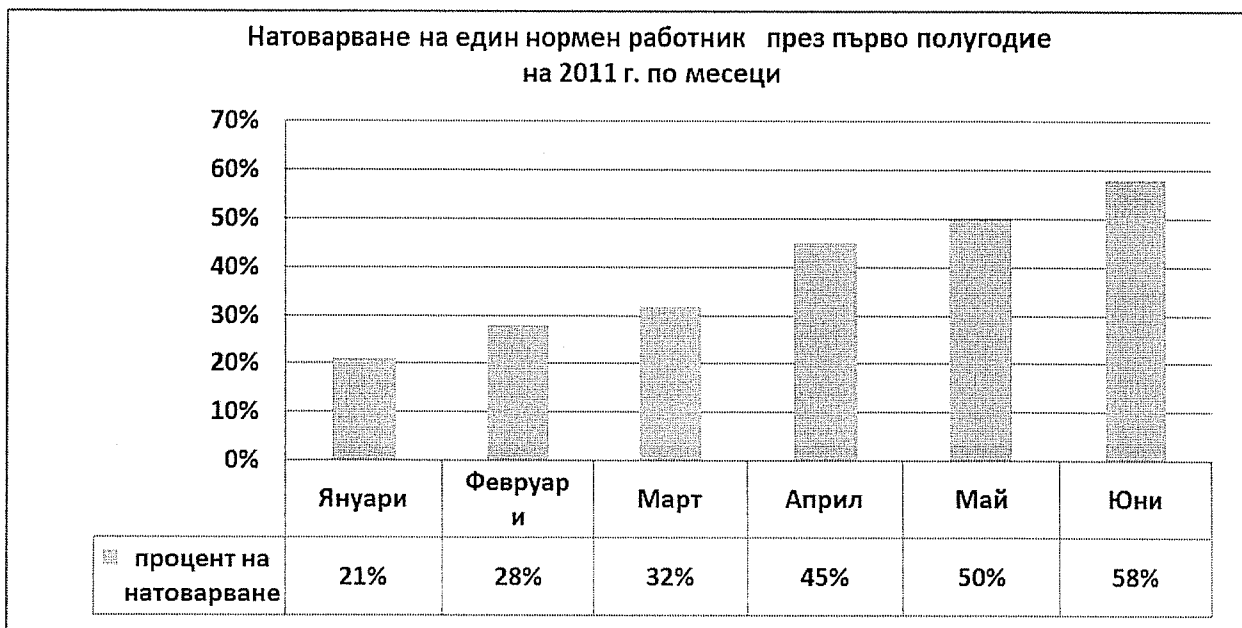
В графиката по-долу са посочени произведените н/ч от един работник по месеци.

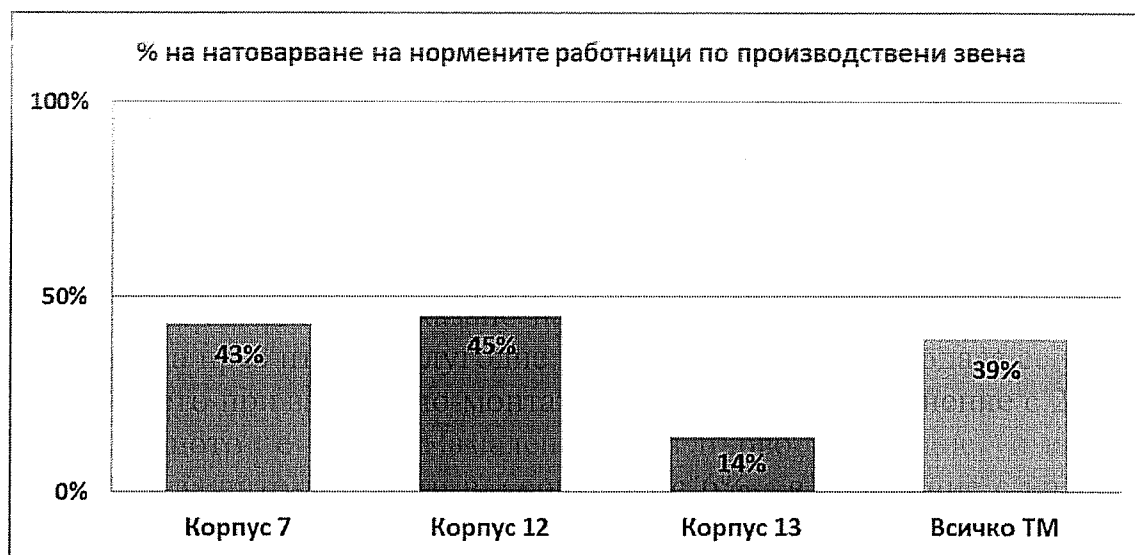
Този показател се е увеличил в сравнение с 2010 година, през която произведените нормочасове от един присъствен работник са средномесечно 47 нормочаса.

Използваемостта на работното време на основните нормени работници е 39%, изчислена като съотношение между отработените нормочасове и присъствените човекочасове.

На следващата графиката е посочено натоварването в % на нормените работници по месеци.

На долната графика е показано натоварването в процент по производствени корпуси и звена през първо полугодие на 2011 година. Наблюдава се увеличение на натоварването при заваръчно-монтажните дейности в сравнение с 2010 година, през която същото е 21%. Намаление през първо полугодие има само при механообработващите дейности в Корпус-13 с 6% , в сравнение с натоварването през 2010 година.

10.4. Заплащане

През 2010 година средната заплата е 549 лева. През първо полугодие на 2011 година същата е 730 лева. Увеличението на средната работна заплата е в резултат на обвързаността ѝ с произведените нормочасове и повишение на работните заплати на ненормения персонал, след изтичане срока на въведения 4-ри часов работен ден.

11. Професионално обучение и повишаване на квалификацията

Добрата квалификация, като водещ фактор за производителността и ефективността на работниците и служителите, остава важен приоритет в политиката по управление на човешките ресурси в дружеството в условията на икономическа криза.

През февруари 2011 година бе започнат курс за придобиване на правоспособност за машинист на мостови и козлови кранове над 40 тона. В курса за машинист на мостови и козлови кранове над 40 тона взеха участие 10 работника от фирмата и 3 външни лица. През м. април 2011 год. бе проведен изпит и всички успешно завършиха курса и придобиха свидетелство за правоспособност за упражняване на професия машинист на мостови и козлови кранове над 40 т.

През м.март 2011 год. на външно лице бе проведен изпит по практика за подмяна на свидетелство за правоспособност по заваряване „Заварчик на ъглови шевове – метод МАГ” и „Заварчик на тръби – метод РЕДЗ”.

Подадени бяха 8 молби за участие в курс за кранисти на мостови и козлови кранове до 40 тона. Три от тях са на работници от фирмата, а другите 5 на външни лица. Събраните документи са подадени в ГД „ИДТН”, гр.София за провеждане на курс на машинисти на мостови и козлови кранове до 40 тона и се чака разрешение от тях за провеждането му.

Крайната цел на провежданите квалификационни мероприятия е работниците и служителите да бъдат по-добре подготвени и мотивирани за да се осигурява производството на висококачествена и високотехнологична продукция.

12. Подържане на здравословни и безопасни условия на труд

За осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД се съблюдават действащите нормативни изисквания и регулярно се провеждат: начален инструктаж; инструктаж на работното място; периодичен инструктаж. При смяна на технологичен процес и при отсъствие от работа повече от 45 дни, независимо от причините, допълнително се провежда извънреден инструктаж.

През първото полугодие на 2011 година в дружеството са започнали работа 12 работника, които са преминали начален инструктаж и инструктаж на работното място. От началото на годината до края на юни 2011 год. е проведен начален инструктаж на 25 външни посетители представители на 6 фирми, които са посетили производствените корпуси или работили на територията на „Бесттехника ТМ – Радомир”, ПАД.

В дружеството са утвърдени правила и изисквания за осигуряване на безопасни условия на труд. На работниците регулярно се осигуряват лични предпазни средства, съобразени с характера на извършваната от тях дейност.

Изготвени са инструкции по техника на безопасност и охрана на труда и са поставени на работните места в цеховете. Поддържа се регистър на трудовите злополуки. Ежемесечно се проверяват преносимите ел.инструменти, като проверките се отразяват в дневници.

В производствените корпуси са поставени телефонни номера на Инспекция по труда - Перник с цел изпращане на съобщения за възникнали злополуки и аварии.

В дружеството е осигурено обслужване на работниците и служителите от служба по трудова медицина "Интермед Консулт" ЕООД – гр. София. През м. април 2011 год. бе подписан нов анекс за продължаване срока на обслужване по трудова медицина от "Интермед Консулт" ЕООД – гр. София.

В началото на 2011 година с протоколи са определени работни места подходящи за трудоустрояване на лица с намалена трудоспособност на основание чл.315, ал.1 от КТ, работни места подходящи за хора с увреждания на основание Закона за интеграция на хората с увреждания, чл.27, ал.1 и работни места забранени за жени до 35 години.

През м. март 2011 година, съгласно изискванията на чл.281 от Кодекса на труда и чл.73./1/, т.3 и чл.10, ал.1 от Правилника за безопасност и здраве при работа в електрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по електрически мрежи (ДВ бр. 34/2004 год.), бе проведено обучение за квалификационна група за електробезопасност при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V от кооперация "ЕЛОТ" – гр.София на лицата, които обслужват и ръководят работи в тях.

През м. януари 2011 г. бе актуализиран плана за привеждане в готовност на аварийно-възстановителния отряд и дейността му по предотвратяване и ликвидиране на бедствия, аварии и катастрофи. Актуализиран е списъка на личния състав на аварийно-възстановителен отряд в „Бесттехника ТМ – Радомир” ПАД.

През м. май бе проведено практическо занятие в изпълнение на чл.251, ал.2 от Наредба № 7/1999 година за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване.

Съгласно изискванията на Наредба № РД – 07-2 от 16.12.2009 година за условията и реда за провеждане на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд бяха определени със заповеди видовете инструктажи по здраве и безопасност при работа, които ще се провеждат в Дружеството и длъжностните лица, които ще ги провеждат.

Със заповед бяха определени лицата, които ще се обучават по безопасност и здраве при работа съгласно чл.2, ал.2, т.2 от Наредба №РД – 07-2 за условията и реда за провеждане на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

На основание чл.13, ал.1 от Наредба № РД–07-2 бяха определени със заповед работни места и професии, на които ще се провежда обучение и изпит с новопостъпили работници.

През м. юни бе съставена Декларация по чл.15, ал.1 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд и представена в Дирекция „Инспекция по труда – София”, отдел Перник – гр. Перник.

Съставен е график за провеждане на обучение на работниците през 2011 година по „Наредбата за безопасна експлоатация и технически надзор на повдигателните съоръжения”, „Наредбата за устройството и безопасната

експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи, на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ” и „Наредбата за устройството и безопасната експлоатация и технически надзор на съоръженията под налягане”.

През м.април 2011 год. на персонала от звено Електро в „Енергийно стопанство” бе проведено обучение и изпит за квалификационна група съгласно изискванията на Правилника за безопасност и здраве при работа в електрически уредби и топлофикационни централи и по електрически мрежи.

В газово стопанство през м.април бе проведено обучение за опресняване и разширяване знанията по Наредбата за устройство и безопасна експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи, за съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ, а през м. май по Наредбата за устройството, безопасната експлоатация и технически надзор на съоръженията под налягане.

През м. юни 2011 год. бе проведено обучение за опресняване и разширяване знанията по Наредбата за безопасна експлоатация и технически надзор на повдигателните съоръжения на работниците от К 12, К 7 и К 13.

През първото полугодие на 2011 год. има оформени и регистрирани 8 битови злополуки. Контузиите са предимно на горен или долен крайник или попадане на чуждо тяло в окото.

13. Екология и опазване на околната среда

В дружеството се води дневник за отпадъците, в който всеки месец се записват дали са генерирани /изкарани/ от цеховете отпадъци: стружки и изрезки от черни метали; опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества; филтърни материали, кърпи за изтриване; смесени битови отпадъци; оловни акумулаторни батерии; смазочни и масла за зъбни предавки; флуоресцентни тръби.

През март.2011 г. В РИОСВ – Перник бе представено писмо за употребените през 2010 год. суровини, материали и продукти съдържащи органични разтворители и те не превишават съответните долни прагови стойности за консумация на разтворителите. За 2011 год. не е необходимо да се представя План за управление на разтворителите, съгласно чл.2, ал.2 от Наредба №7 от 21.10.2003 год. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения изпускани в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации.

През март 2011 година в Регионалната инспекция по околната среда и водите, във връзка с изискванията на Наредба № 9 от 28.09.2004 год., чл.10, са изпратени 7 броя годишни отчети за образувани производствени или опасни отпадъци.

Има сключен договор между дружеството и „Радомир Метал Индъстрийз” АД за приемане, отвеждане и пречистване на отпадъчните води.

Има сключен договор с „Балбок инженеринг” АД – гр. София за предаване и приемане за обезвреждане на опасни отпадъци.

14. Инвестиционна дейност

През първото полугодие на 2011 година отчетната стойност на дълготрайните материални активи нараства само с 2 хил. лева в резултат на извършени инвестиционни разходи (закупен е един преносим компютър). Разходи за придобиване и ликвидация на активи по стопански начин не са извършвани. В резултат на извършено отписване на дълготрайни материални активи (машини и съоръжения), отчетната им стойност намалява с 14 хил. лева през първото тримесечие на 2011 година. Общо (отписани и придобити ДМА) отчетната стойност на дълготрайните активи намалява с 12 хил. лева.

По своята същност, извършваните в дружеството инвестиционни разходи представляват както новопридобити ДМА (на лизинг и новозакупени), така също и основни ремонти, модернизация и реконструкция, които увеличават отчетната (първоначална) стойност на машините, оборудването и сградите.

Салдото в края на полугодията на разходите за придобиване на ДМА е в размер на 2 955 хил. лева. Тук се включват:

- корпус 20 - 860 хил. лева;
- склад за мобилизационна готовност - 278 хил. лева;
- жилищни сгради - 414 хил. лева;
- основен ремонт на Корпус 7 - 608 хил. лева;
- основен ремонт на Корпус 12 - 479 хил. лева;
- основен ремонт на Корпус 13 - 204 хил. лева;
- помпено помещение в Корпус 20 - 112 хил. лева.

Гореизреденото представлява предимно разходи по строителството и незавършени основни ремонти на сградите. След окончателното им завършване, с тези разходи ще се увеличи отчетната (първоначална) стойност на съответните дълготрайни материални активи.

През отчетния период дружеството не е извършвало финансова инвестиционна дейност.

15. Качество на произвежданата продукция

„Бесттехника ТМ–Радомир” ПАД разполага с документирана и внедрена система за управление на качеството съгласно изискванията на ISO 9001:2000. Всички дейности по управление на качеството се извършват съгласно изискванията на действащата система за управление на качеството (СУК).

През второто тримесечие на 2011 г. се проведеха рутинни вътрешни одити, с цел проверка функционирането на СУК в дружеството, съгласно предварително утвърдения годишен план за провеждане на вътрешни одити. За всяко констатирано отклонение е съставен „Лист за отклонение” в който са записани необходимите мероприятия за отстраняване на несъответствието. По време на вътрешните одити не са установени отклонения от изискванията на ISO 9001:2000 и действащата СУК.

Дружеството разполага със сертификати за произвеждане на заварени метални конструкции съгласно DIN 18800-7 и DIN 15018, и за системата за качество на заваръчните процеси съгласно EN ISO 3834-2. Валидността на

сертификатите, издадени от немската сертификационна организация SLV Halle GmbH, е до месец май 2012 година. Дружеството също така разполага и с удостоверение за поддържане, ремонтиране и преустройство на мостови, козлови щабелни кранове и релсовите пътища към тях, издадено от „Държавна агенция за метрологичен и технически надзор“ (Удостоверение №340 от 11.04.2008г.).

EN ISO 3834-2 е доказателство за качеството на произведените заварени конструкции, за контролирането на заваръчните процеси, за проследимостта на използваните материали и за изпитването на крайната продукция чрез всички методи за безразрушителен контрол. Заваряването се извършва от квалифицирани работници, разполагащи с необходимите сертификати за извършване на заваръчните дейности.

Контролът на качеството на заваръчните работи се извършва от висококвалифицирани инспектори по технически и качествен контрол с висше образование. Безразрушителният контрол се извършва от акредитирана лаборатория „НДТ ЕКСПРЕС“ ООД, гр. Перник, с която е сключен договор за извършване на контрол на съоръжения с повишена опасност, в това число и газови съоръжения и инсталации. Лабораторията е съоръжена с достатъчна апаратура за извършване на ултразвуков, рентгенографичен, магнитнопрахов и капиларен /цветна дефектоскопия/ контрол, а също така и с необходимите специалисти за извършване на съответния контрол, сертифицирани съгласно изискванията на БДС EN 473, ниво 3.

Непрекъснатото подобряване на СУК в дружеството е тясно свързано с анализа на данните и предприемането на коригиращи и превантивни действия, което е регламентирано в ОП 8.5-1-0 от СУК.

16. Просрочени вземания и задължения и събирането им по съдебен ред

Към второ тримесечие на 2011 година за „Бесттехника ТМ-Радомир“ публично АД има известна промяна по водените от дружеството съдебни дела, предвид движението им през различните съдебни инстанции.

Исковете са на обща стойност 4 752 770 лв. – главници и лихви. По част от делата до края на това тримесечие на 2011 година на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД няма съществена промяна по присъдените около 2 711 439 лева. Част от тях са за недължими задължения и по присъдени вземания на дружеството, както и по отменени или обявени за нищожни административни актове. По друга част от делата са присъдени суми, част от които са разплатени от насрещната страна, а по друга е в ход обжалване, поради което решенията все още не са влезли в сила с годни титули за изпълнение.

В посочения период срещу „Бесттехника ТМ-Радомир“ публично АД не се наблюдава увеличаване на предявените вземания по облигационни и търговски спорове, възлизащи към края на предходното тримесечие общо на 2 541 511 лева. Разплатените с наложените на дружеството запори по сметки, както и с доброволни плащания от страна на дружеството задължения по изпълнителни дела възлизат на 660 334 лева. По някои от делата, предвид дължимостта им, дружеството е направило признание на исковете или е сключило споразумение за разсроченото им изплащане.

Има повишаване в броя и размера на задълженията по трудовите дела, тъй като все още не са погасени изцяло претенциите на такива взискатели за 261 882 лева. Това увеличение е вследствие прекратяване на трудовите правоотношения по реда на чл.327, ал.1, т.2 от КТ. Допълнителен фактор е разглеждането на делата по реда на бързото производство по ГПК и допускането на искания за предварително изпълнение на съдебните решения. Своевременно се издават изпълнителни листа и се образуват изпълнителни дела по тях. В хода на изпълнителното производство дружеството е предприело действия по разплащане на задълженията като е разплатило около 108 618 лева.

През второ тримесечие на 2011 година по водените от и срещу „Бесттехника ТМ-Радомир” публично АД съдебни дела обобщение на показателите е посочено в следващата се таблица:

№ по ред	Съдебни дела, водени от и срещу "Бесттехника ТМ - Радомир" ПАД до 31.12.2010 година	Претендирана сума в хил. Лева
1	Облигационни/граждански и административни дела, водени от дружеството	4 752
2	Присъдени на дружеството вземания	2 711
3	Граждански/облигационни и трудови дела, водени срещу дружеството	2 803
4	Присъдени вземания на работници и служители	262

До края на второ тримесечие на 2011 година не се наблюдава съществено увеличение по изплатените от „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД задължения по влезли в сила съдебни решения. Изпълнението на задълженията към контрагенти от дружеството е затруднено в следствие на настъпването на общо икономическата финансова стегнания, провокирала тяхното своевременно претендиране и присъждане, така и водеща до оскъпяването им през способите на принудителното изпълнение, чрез които са блокирани и сметки на дружеството. Неблагоприятни за дружеството са нерегулярните парични постъпления, предвид намаляване на договорната обезпеченост и замразяване на вече договорени позиции за изработка от предприятието ни в сравнение с този период на 2010 година.

17. Кредитна експозиция

Към края на първото полугодие от 2011 година задълженията на дружеството към „ОББ” АД са в размер на 7 137 хил. лева. Към тази сума следва да се добави и размера на ползваните банкови гаранции, общо 1 282 хил. лева.

В следващата таблица са посочени размерите на разрешените и усвоените суми по общата кредитна експозиция на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД към банката, към 30.06.2011 година.

EURO

№ по ред	Вид на кредитното задължение	Договорен лимит	Кредитни задължения
1	Кредитна линия	2 700 000	2 694 593
2	Инвестиционен кредит	1 000 000	954 069
3	Лимит за банкови гаранции	2 700 000	655 607
Обща кредитна експозиция		6 400 000	4 304 269

Начислените дължими лихви по ползваните от ОББ кредити са в размер на 424 хил. лева.

Обезпечение за банката по общата кредитна експозиция е особен залог на търговското предприятие „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД.

Задълженията на дружеството към лизингови компании във връзка с доставени машини, производствено оборудване и транспортни средства са в размер на 2 289 хил. лева плюс 125 хил. лева начислени лихви.

18. Дейност в областта на научните изследвания и проучвания

Дружеството не извършва научно-развойна дейност на този етап.

19. Движение на акциите

Дружеството е публично АД.

През първото полугодие на 2011 година на фондовата борса са изтъргувани акции на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД в обеми, както следва:

№ по ред	Месеци на 2011 година				№ по ред	Тримесечия на 2011 година				% от минималния среднодневен обем от 2000 акции
	Месец	Брой акции	Брой работни дни	Среднодневен обем		Тримесечие	Брой акции	Брой работни дни	Среднодневен обем	
1	Януари	0	21	0	1	Първо тримесечие	115	63	2	0,09%
2	Февруари	100	20	5						
3	Март	15	22	1						
4	Април	729	19	38	2	Второ тримесечие	919	61	15	0,75%
5	Май	110	20	6						
6	Юни	80	22	4						
Всичко 2011 година		1 034	252	4	Всичко 2011 година		1 034	252	4	0,21%

Среднопретеглената цена на една акция е 3,14 лева.

Среднодневният обем на продажбите през полугодето е 4 броя акции.

Очевидно кризата се отразява и на търговията с акции на дружеството като през полугодето са продадени само 1 034 броя на осем дати.

20. Информация по реда на чл. 187д и чл. 247 от Търговския закон

20.1. Брой и номинална стойност на придобитите и прехвърлени през полугодията акции издадени от дружеството, частта от капитала, която те представляват и цена на придобиването или прехвърлянето:

През първото полугодие на 2011 година дружеството не е придобивало и прехвърляло собствени акции.

20.2. Брой и номинална стойност на притежаваните собствени акции и частта от капитала, която те представляват:

Към 30.06.2011 година дружеството не притежава собствени акции.

20.3. Възнаграждения, получени общо през годината от членовете на Управителния и Надзорния съвет:

През първото полугодие на 2011 година на членовете на Управителния и Надзорния съвет са начислени възнаграждения в размер на 137 хиляди лева.

20.4. Придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на съветите акции и облигации на дружеството:

№	Имена	Позиция	Брой притежавани акции към 30.06. 2011 г.
1	Максим Мануилов Клейтман	Председател на Надзорния съвет	340 452
2	Стоян Недялков Брадинов	Член на Надзорния съвет до 10.01.2011 год.	0
2	Валентин Иванов Дрехарски	Член на Надзорния съвет от 11.01.2011 год.	55 580
3	Огнян Павлов Попов	Член на Надзорния съвет	0
4	Александър Петров Меченов	Председател на Управителния съвет и Изпълнителен директор	49 357
5	Евтим Тончев Евтимов	Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор	45 507
6	Емил Стоянов Райчев	Член на Управителния съвет	39 543

20.5. Права на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на дружеството:

Членовете на Надзорния и Управителния съвет на дружеството могат да придобиват свободно акции на дружеството на регулирания пазар при спазване на разпоредбите на ЗППЦК и Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти.

20.6. Участие на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество и участие в управлението на други дружества или кооперации:

1. Максим Мануилов Клейтман – Председател на Надзорния съвет

- Участие в управителни и надзорни органи на други дружества:
 - Управител на „Бесттехника и Ко“ ООД - София

- Управител на „Бесттехника” ЕООД - София
 - Управител на „Бестимекс” ООД - София
 - Член на Съвета на директорите на „Бесттехника Струма” АД - Радомир
 - Управител на „Магис М” ЕООД - София
- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества:
 - „Бесттехника и Ко” ООД - София
 - „Бестимекс” ООД – София
 - „Магис М” ЕООД – София
2. Стоян Недялков Брадинов – Член на Надзорния съвет до 10.01.2011г.
- Участие в управителни и наздорни органи на други дружества: няма данни
 - Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни
2. Валентин Иванов Дрехарски – Член на Надзорния съвет от 11.01.2011г.
- Участие в управителни и наздорни органи на други дружества: няма данни
 - Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни
3. Огнян Павлов Попов – Член на Надзорния съвет
- Участие в управителни и наздорни органи на други дружества: няма данни
 - Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни
4. Александър Петров Меченов – Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор
- Участие в управителни и наздорни органи на други дружества: няма данни
 - Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни
5. Евтим Тончев Евтимов - Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор
- Участие в управителни и наздорни органи на други дружества:
Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор на „Бесттехника Струма” АД - Перник
 - Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни
6. Емил Стоянов Райчев – Член на съвета на директорите
- Участие в управителни и наздорни органи на други дружества: няма данни
 - Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

20.7 Договори по чл. 240б от Търговския закон, сключени през периода

През първото полугодие на 2011 година не са сключвани договори с членовете на Надзорния и Управителния съвет на дружеството или свързани с тях лица, които излизат извън основната дейност на дружеството или се различават съществено от пазарните условия.

21. Годишни общи събрания на акционерите

21.1. Редовно годишно общо събрание на акционерите на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД се проведе на 4-ти януари 2011 година. На него се взеха следните решения:

А. Прие се доклада за дейността на дружеството през 2009 година.

Б. Беше одобрен и приет заверения Годишен финансов отчет на дружеството за 2009 година.

В. Гласува се разпределение на печалбата и покриване на непокрытата загуба от минали години, както следва:

➤ 15 738 лева, представляващи 10% от печалбата за 2009 година, да бъдат отнесени във фонд „Резервен”;

➤ 4 721 лева, представляващи 3% от печалбата за 2009 година, да бъдат отнесени във фонд „Социални мероприятия”;

➤ 136 922 лева, представляващи останалите 87% от печалбата за 2009 година, да бъдат разпределени като дивидент;

➤ натрупаната загуба от предходни години в размер на 33 113 лева да бъде покрита за сметка на общите резерви на дружеството.

Г. Избран беше лицензиран одитор за 2010 година.

Д. Прие се отчета на директора за връзки с инвеститорите на Бесттехника ТМ-Радомир ПАД за дейността му през 2009 година.

Е. Освободиха се от отговорност членовете на Управителния и Надзорния съвети за 2009 година.

Ж. Освободен беше член на Надзорния съвет и се избра нов такъв.

21.2. Редовно годишно общо събрание на акционерите на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД се проведе на 24-ти юни 2011 година. На него се взеха следните решения:

А. Прие се Годишния доклад на Управителния орган за дейността на дружеството през 2010 година.

Б. Беше приет Доклада на регистрирания одитор за извършена проверка на годишния финансов отчет на дружеството за 2010 година.

В. Общото събрание на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД прие одитирания Годишен финансов отчет на дружеството за 2010 година.

Г. Общото събрание прие Отчета за дейността на директора за връзки с инвеститорите на дружеството през 2010 година.

Д. Общото събрание на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД освободи от отговорност членовете на управителните органи на дружеството за дейността им през 2010 година, с изключение на Стоян Недялков Брадинов – зам. председател на Надзорния съвет.

Е. За проверка и заверка на годишния финансов отчет за 2011 г. Общото събрание на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД избра одиторско предприятие „ЕВРООДИТ БИ ЕКС“ ООД с № 0130, със седалище и адрес на управление: област София (столица), община Столична, гр. София 1000, район р-н Оборище, бул. „Княз Дондуков-Корсаков“ бл.22, вх.Б, ет.3, ап.10, вписано в търговския регистър при Агенцията по вписванията с ЕИК 121846175.

Ж. Общото събрание прие решение да попълни фонд „Резервен“ на дружеството, съгласно чл.246, ал.2, т.1 и т.4 от Търговския закон, по следния начин: Натрупаните в общи резерви на фонд „Резервен“ средства в размер на 19 071 063,61 лева се разпределят:

➤ С наличните средства в размер на 19 071 063,61 лева от общите резерви на фонд „Резервен“ се покрива текущата загуба в размер на 6 990 087,95 лева, съгласно годишния финансов отчет за 2010г., проверен от регистриран одитор и приет от общото събрание;

➤ Част от остатъка от общите резерви във фонд „Резервен“ на Дружеството, възлизащи в размер на 12 080 975,66 лева, се използват за увеличаване на капитала със средства на дружеството по чл. 246, ал.4 от ТЗ до размер на сумата от 10 534 584 лева.

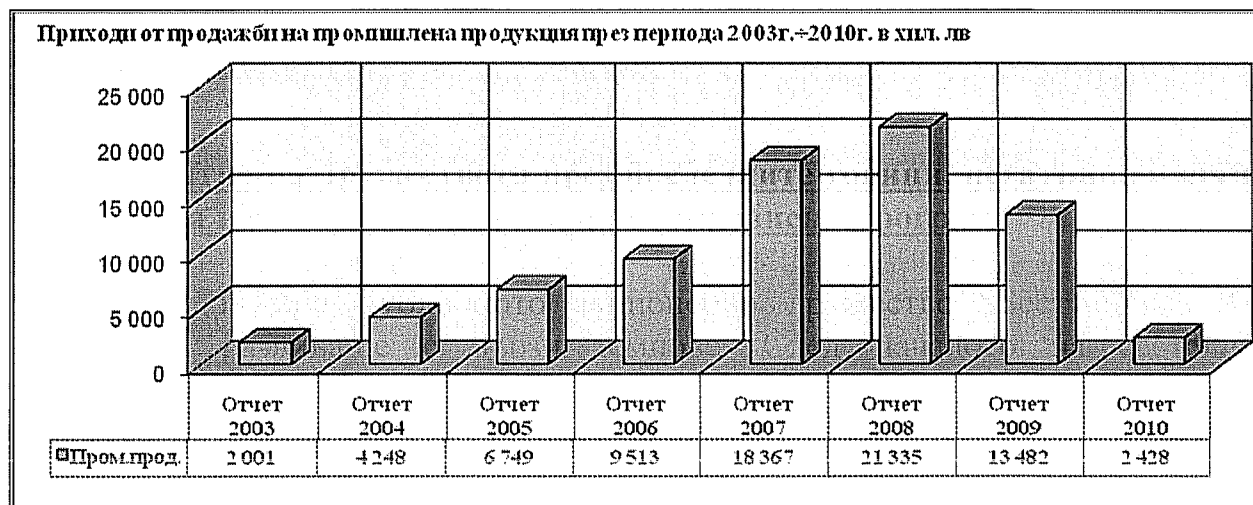
З. На основание чл. 246, ал. 4 от ТЗ във вр. чл. 121 от ЗППЗК, Общото събрание увеличава капитала на дружеството със собствени средства (превишението на фонд "Резервен" над определения в закона и устава размер) от 1 755 764 лева на 12 290 348 лева, чрез издаване на нови 10 534 584 обикновени безналични акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев всяка. Капиталът се увеличи по реда и при условията на чл. 246, ал. 4 от ТЗ със средства на дружеството в общ размер от 10 534 584 лева, представляващи част от фонд "Резервен", надхвърляща определения в закона и устава минимално изискуем размер от 1/10 от регистрирания основен капитал. В съответствие с разпоредбите на Търговския закон, новите акции от увеличението на капитала се разпределят между акционерите безплатно и съразмерно на участието им в капитала до увеличаването. Право да получат новите акции имат лицата, вписани в регистрите на "Централен депозитар" АД като акционери на 14-тия ден след деня на Общото събрание, като срещу 1 /една/ притежавана акция към 14-тия ден след датата на Общото събрание всеки акционер получава безплатно 6 /шест/ нови акции от увеличението на капитала.

И. Общото събрание на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД прие промени в чл.6, чл.7, ал.1 и чл.46 от Устава на дружеството, предвид приетото решение по т.8 от дневния ред. В конкретния случай се промениха посочените текстове от устава за синхронизирането им с допуснатото увеличаване на капитала от 1 755 764 лева на 12 290 348 лева чрез издаването на нови 10 534 584 обикновени безналични акции с номинална стойност от 1 лев. Всеки един от посочените текстове бяха гласувани.

22. Развитие на дружеството през последните години, негативно влияние на световната икономическа криза и антикризисна програма

До 2008 година публичното акционерно дружество „Бесттехника ТМ-Радомир“ се развиваше с бързи темпове. След началото на световната икономическа криза производството започна да намалява. В момента средномесечното производство е 8 пъти по-малко от равнището преди кризата.

Следващата графика показва производството на промишлена продукция през последните осем години.

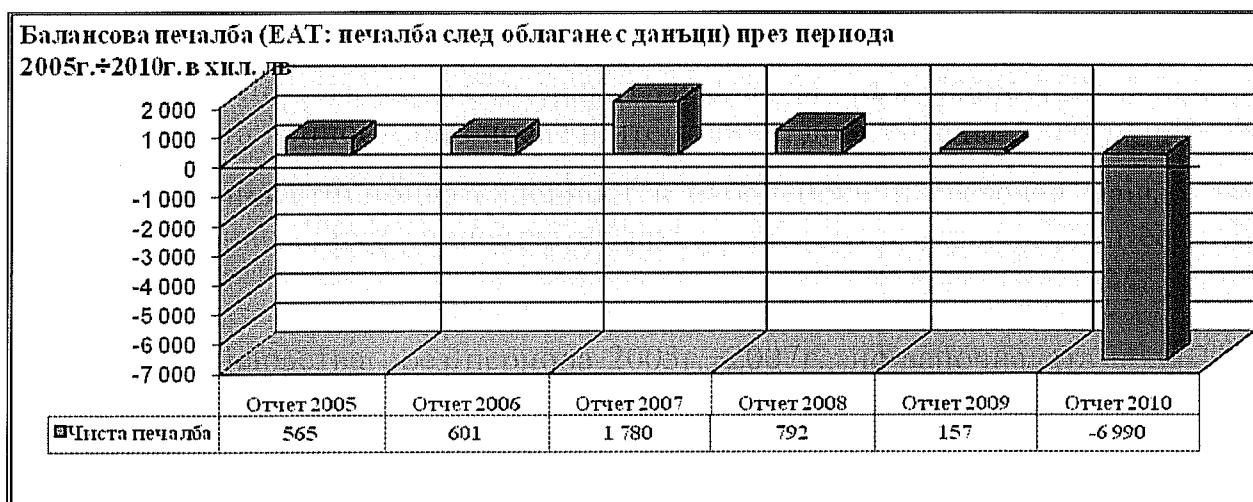

От графиката следва безспорният извод за възходящото развитие на производствената дейност през последните години, до есента на 2008 година.

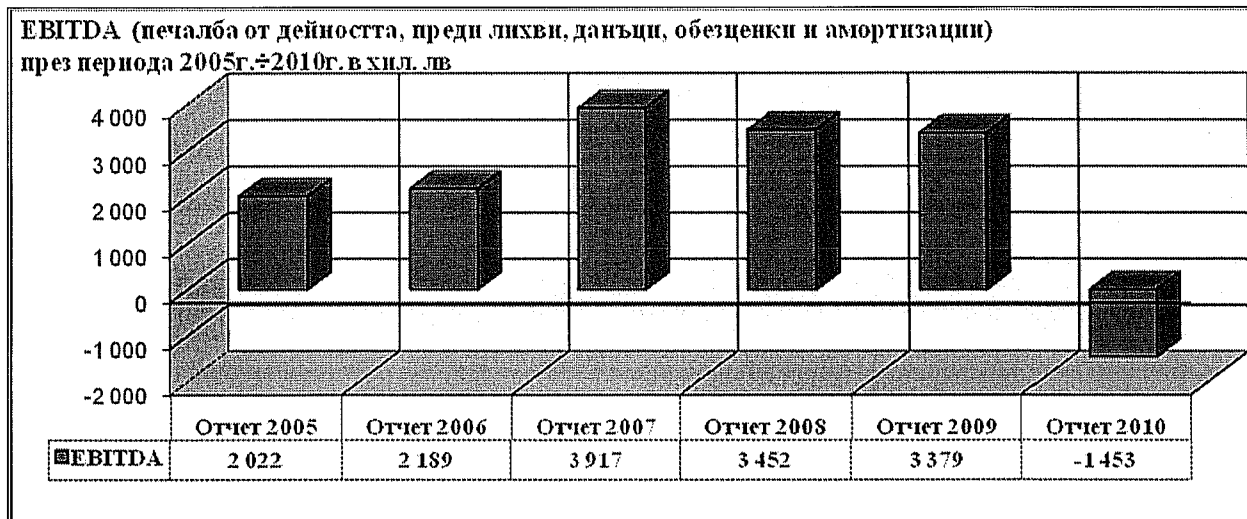
Сривът в инвестиционната дейност в европейски и световен мащаб оказа драстично влияние върху дейността на предприятието в периода след есента на 2008 година.

Печалбата нараства през периода 2005г.÷2007г., но започналата през 2008г. световна икономическа криза дава своето отражение и върху крайния финансов резултат още същата година. Логично 2010 година завършва със значителна загуба.

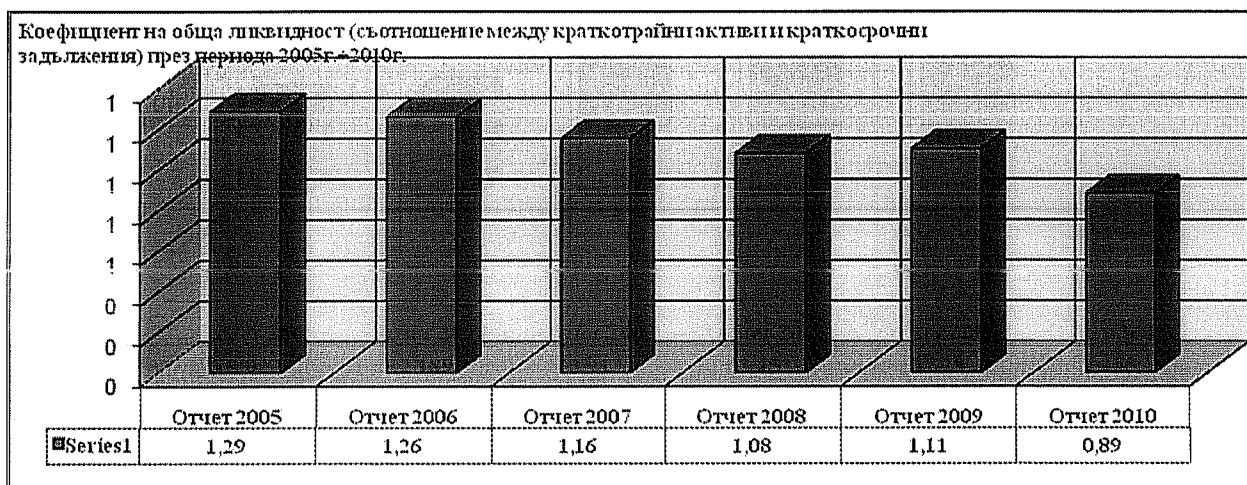
Следва графика с балансовата печалба през последните шест години.

Печалбата от дейността преди лихви, данъци, обезценки и амортизации (съкратено от английски EBITDA) също рязко спада през отчетната 2010 година.

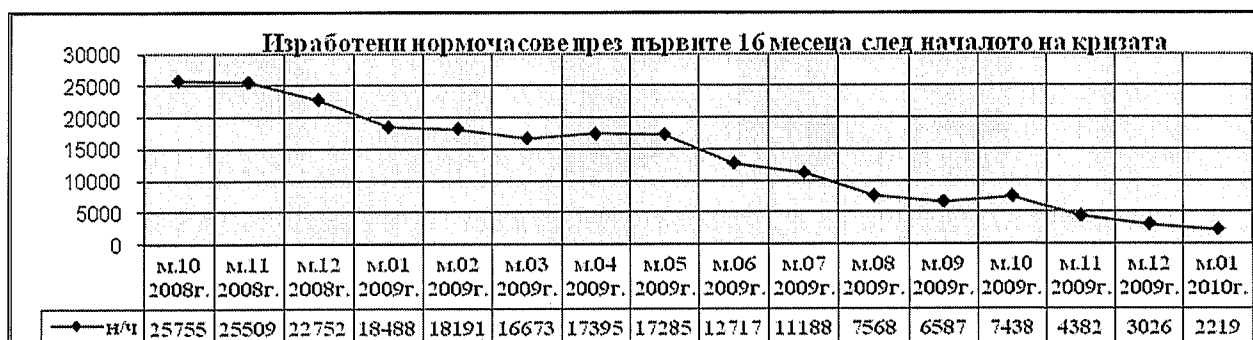

Коефициентът на обща ликвидност като съотношение между краткотрайни активи и краткосрочни задължения намалява в края на 2010 година.

Единичният и дребносериен характер на производството определя необходимостта от използването на **нормочасовете като основен обективен измерител на производствената дейност.**

Графиката по-долу показва намалението на произведените нормочасове през първите 16 месеца след началото на кризата.

В края на 2008 год. и до есента на 2009 год. се работеше по довършването на вече договорени изделия, което определя относително плавния спад в производството.

Отказът на няколко клиента от вече сключени договори доведе до спиране на производството по тях и наличие на недовършени изделия в производствените корпуси. През 2009 год. и 2010 год. не са сключени нови договори с традиционни клиенти поради „замразяване” на инвестиционни проекти, за които е предназначена произвежданата в завода продукция.

В следващата таблица са дадени основните договори, чието изпълнение беше временно спряно от клиентите.

№ по ред	Изделия	Клиенти	Хиляди лева	
			Стойност	Направени разходи
1	Въртящи се стендове за разливочни кофи за МНЛЗ	VAI Pomini, Австрия	6 845	4 303
2	Кранови колички за 700 тонни портални портални кранове	„Kocks Krane International” GmbH – Германия	2 314	577
3	Пулверизатор за впръскване на раздробени въглища и вентилатори за топлоелектрически централи	“Howden Ventilatoren” GmbH – Германия	2 022	1 154
4	Автогенни мелници /мелници за чакъл/	OUTOTEC	2 007	1 878
5	Линията за дробометиране	ВИО ХАЛКО – Стомана индъстри АД	534	391
6	Напорни конструкции за хидроцентрали	Voith Siemens Hydro Kraftwerkstechnik, Германия	424	374
7	Трошачно-мелещи инсталации за обработка на кариерни материали	"Струма 1892" АД (за "Макасти" ЕООД - Самоков)	407	171
8	Редуктор и мелница	Девня Цимент АД	59	39
Всичко временно спрени договори през 2009 г.			14 612	8 887

Спирането на изпълнението на инвестиционните проекти, за които са предназначени горепосочените изделия, лиши дружеството от приходи в размер на 14,6 млн. лева. Освен това останаха замразени оборотни средства от 8,9 млн. лева под формата на материални запаси. Това са недовършени възли за тези изделия, които се намират в производствените корпуси.

Горното доведе до утежняване на финансовата ситуация в дружеството, което заедно със започналия да се формира в следствие от кризата отрицателен паричен поток предизвика нарастване на задълженията.

В следствие от световната икономическа криза, довела до рязък спад в търсенето на инвестиционно оборудване, респективно до спад на производството, в дружеството се появиха следните основни отрицателни тенденции:

1. Нарастване на задълженията към държавата – неплатени осигуровки и данък върху доходите на персонала.
2. Нарастване на задълженията към доставчици.
3. Нарастване на задълженията към персонала – неизплатени заплати.
4. Невъзможност да се плащат задълженията към банката кредитор ОББ.
5. Невъзможност да се плащат задълженията по лизингови договори.

През последните две години числеността на персонала намаля от 450 човека до 260 в момента. През този период няма рязко намаление на заетите. Политиката на ръководството е да се задържат квалифицираните работници, инженерно-технически и икономически персонал. Целта е запазване на кадровата обезпеченост за времето след излизане от кризата. Защото за доброто управление от особено значение е квалифицираната работна сила.

За да се ограничат негативните последици от икономическата криза, съгласно антикризисната програма на „Бесттехника ТМ – Радомир” ПАД, намаляване на разходите за труд се постигна не толкова чрез съкращения на персонал, колкото чрез намаляване на заплащането. Това намаляване стана по два начина:

1. Заплащането на основните производствени работници се извършва на база изработено от тях. При намаления обем работа поради кризата, изработеното е малко, съответно и заплатите на тази категория персонал са ниски.

2. Заплатите на ненормения персонал първоначално бяха намалени през м. септември 2009 година. В следствие, от 16-ти ноември 2009 год. до 30-ти юни 2010 год. се работеше на половин работен ден. Респективно, заплащането за периода спадна двойно.

Аналогични намаления на възнаграждението действат и за мениджърския състав, включително и органите за управление.

Факт е, че през целия кризисен период „Бесттехника ТМ – Радомир” ПАД не е предприемало масови съкращения на персонал. Част от работниците и служителите напуснаха по собствено желание, предимно поради забавяне изплащането на дължимите възнаграждения. Намаления обем на производствената дейност доведе до по-малка потребност от персонал с близо 200 човека. Вместо съкращаване на хора е обявен престой за голяма част от работещите в предприятието. Намалени са и възнагражденията, както беше посочено по-горе. Незавършенването на съкращения в „Бесттехника ТМ – Радомир” ПАД е спестило на държавния бюджет близо 1 млн. лева, защото при прекратяване на трудовите правоотношения на над 200 работници/служители, на същите щяха да се изплащат обезщетения за безработица от бюджета на държавата.

В обобщение може да се посочи, че през последните години, преди началото на кризата, икономическите показатели се подобряват. Същите се влошават значително в следствие на започналата от есента на 2008 година световна икономическа криза.

От средата на 2009 год. дружеството има изготвена **антикризисна програма.**

Нейната цел е осигуряване на дейността през кризисния период с минимални приходи от производствената дейност, осигуряване на приходи от продажби на непроизводствени активи и минимизиране на всички разходи и плащания.

1. Първата и основна задача, залегнала в антикризисната програма, е намаляване на производството чрез подновяване на спрените договори и сключването на нови такива.

Вече се забелязва възходяща тенденция по отношение на възстановяване на договорните ни отношения с традиционните клиенти.

След продължителни преговори и доказване на производствени възможности се сключи първият договор за производство на оборудване за ядрената електроцентрала в Белене. Тези първи договор за производство на два триста тонни шлюза е на стойност 16 млн. лева. Подготвя се сключването на нови договори за производство на оборудване за АЕЦ за „Атомстройекспорт“ на стойност 92 млн. лева. Очаква се производството да започне през 2012 год., като продължи и през следващите години.

Сключените договори са на стойност 14 млн. €. Договорите, които се очаква да се сключат в близко бъдеще са на стойност 149 млн. €. Производствената програма на „Бесттехника ТМ-Радомир“ до 2020 година е изготвена на база вече сключени и очаквани договори.

От горното може да се направи извода, че през следващите години дружеството ще реализира достатъчно приходи, с които да покрива текущите си разходи и да успее да погаси натрупаните през последните две години задължения.

2. На второ по значимост място в антикризисната програма са продажбите на материални активи, които не са свързани с производствената дейност.

Финансово-икономическата криза доведе до стагнация и липса на търсене на такива активи. Поради тази причина за две и половина години успяхме да осъществим реални продажби на неоперативни активи на стойност едва за 450 хил. лева. Сумите бяха използвани за финансиране на текущата производствена дейност и за изплащане на заплати на персонала.

3. Третото направление от антикризисната програма на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД е намаляването на разходите.

Приложените на практика мерки доведоха до намаляване на условно-постоянните разходи с над 60%.

С най-голям дял са разходите, свързани с функционирането на работната сила: заплати, осигуровки, данъци върху доходите, транспорт, работно облекло.

Намаляването на тези разходи се осъществи по следните начини:

1. Намалената числеността на персонала, респективно доведе до намаляване на разходите на дружеството за заплати и осигуровки.

2. Намаляване на заплащането на основните производствени работници, което е на база изработено от тях. При липсата на работа, поради кризата, изработеното е малко, съответно и заплатите на тази категория персонал са ниски.

3. На непрекия производствен персонал заплатите бяха първо намалени с 25% през месец септември 2009 година. От средата на ноември 2009 година до края на юни 2010 година този персонал работеше на половин работен ден, поради което и заплащането спадна двойно.

4. Намаляване възнагражденията на мениджърския състав, включително и органите за управление. Определените възнаграждения са обвързани със средната работна заплата в предприятието, поради което и общото ѝ намаляване способства за намаляването на тези разходи. Съществено е положителното влияние не само от икономическа, но и от морално-политическа гледна точка.

5. Минимизиране на разходите за транспорт на персонала, за работно облекло на същия и други социални придобивки.

В резултат на взетите мерки за оптимизиране на енергийните разходи намаля потреблението на електроенергия и природен газ.

Разходите за горива намаляха чрез въвеждането на лимити за потреблението им.

Ограничиха се телекомуникационните разходи, както и плащанията на различни външни услуги.

Изброените мерки, както и наложената финансова дисциплина при одобряване на предстоящи разходи, на практика представляват максималното, което може да бъде предприето в посока реструктуриране. Всяко по-нататъшно свиване на числеността на персонала или ограничаване на някоя от дейностите в производството, би довело до невъзможност за функциониране на предприятието.

Усилията на ръководството са насочени главно към обезпечаване на дейността с достатъчен обем нови договори, решаване на проблемите с финансирането и по-конкретно с издаването на гаранции от страна на банките, както и разсрочване на натрупаните в резултат на световната икономическа криза задължения.

Основният проблем е, че ОББ като обслужваща ни банка отказва да издава банкови гаранции, което възпрепятства стартирането и изпълнението на новоподписаните договори. Това е така защото срещу банкови гаранции за авансово плащане клиентите превеждат авансово суми с цел обратно финансиране на съответните договори. Със своите действия и бездействия ОББ директно възпрепятстваше входящите парични потоци.

Към настоящия момент продължаваме да полагаме усилия за решаване на проблемите с банката и лизингодателя.

С държавата в лицето на Националната агенция по приходите се работи по разсрочване на изплащането на натрупаните задължения.

23. Предвиждано развитие на предприятието през 2011 година

Бизнес-планът за 2011 година предвижда постепенно увеличаване на производствената дейност, но съобразно обусловените от световната икономическа криза условия. Същият се състои от четири основни части:

- Производствена програма;
- План по труда;
- Финансов план за приходите, разходите и паричните потоци;
- Бюджети на дирекциите – 8 броя.

Гаранция за реализма на производствената програма за 2011 година са сключените договори и получени заявки от досегашни и нови клиенти. Предвид индикациите за започващо съживяване на пазарите в САЩ и Западна Европа, както и факта че продукцията на дружеството се произвежда основно за европейски клиенти, очакваме договорната обезпеченост и натоварването на мощностите на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД да отбележат чувствително подобрене през 2011 година.

Таблицата по-долу съдържа справка за подписани договори, продукция в процес на договаряне и дългосрочни споразумения, формиращи бизнес плана за 2011-та и следващите години.

№ по ред	Изделия	Клиенти	Стойност		Пояснения
			Хил. Лева	Хил. EURO	
I.	Изделия в процес на производство, договорени за изпълнение до края на 2011-та и началото на 2012-та години		3 605,5	1 843,5	
1	Пещ въртяща (Реконструкция на линия за производство на цинк)	Комбинат за цветни метали АД - Пловдив (чрез "Бесттехника Струма" АД)	2 351,7	1 202,4	В процес на производство
2	Възли за водни турбини	Мекамиди България ЕООД (чрез "Бесттехника Струма" АД)	435,0	222,4	В процес на производство
3	Технологично оборудване за "Нова линия за производство на амониев нитрат"	"Агрополихим" АД, Девня (чрез "Бесттехника" ЕООД)	225,1	115,1	В процес на производство
4	Възли за турбини за водноелектрически централи	"Ваптех" ЕООД, Плевен	210,0	107,4	В процес на производство
5	Възли за промишлени вентилационни системи	CFE Technology GmbH (чрез "Бесттехника Струма" АД)	168,8	86,3	В процес на производство
6	Възли за линия за производство на прокат от черни метали	Danieli Italia SPA	58,7	30,0	В процес на производство

№ по ред	Изделия	Клиенти	Стойност		Пояснения
			Хил. Лева	Хил. EURO	
7	Ремонт на възли за турбини за водноелектрически централи	"ВАП Хидро" ЕООД, Плевен	54,1	27,7	В процес на производство
8	Механообработка на отливки и изковки	"Радомир Метал Индъстрийз" АД - България	30,6	15,6	Поръчките се възлагат текущо. Рамков договор.
9	Венец зъбен 4733,21 x 70	KHS Service O&H	24,2	12,4	В процес на производство
10	Изработване на детайли за преса за заваряване	CERN - European Organization for Nuclear Research, Швейцария	21,2	10,8	В процес на производство
11	Ремонт на циментова пещ	Златна Панега Цимент АД	14,8	7,6	В процес на производство
12	Детайли	PROGECO	10,9	5,6	В процес на производство
13	Други изделия	Други клиенти	0,4	0,2	В процес на производство
II.	Изделия, договорени за производство през 2011-та и следващи години, чието производство не е започнало поради неиздадени банкови гаранции за авансово плащане		16 037,8	8 200,0	Гаранцията се възлага текущо. Рамков договор.
1	Шлюзове - 2 броя	Атомстройекспорт - Русия	16 037,8	8 200,0	За АЕЦ Белене. По един шлюз към всеки реактор. Могат да се ползват и за други АЕЦ
III.	Изделия, договорени за производство, чието изработване е спряно от клиентите в следствие на световната икономическа криза. Очаква се възобновяване на производството през 2011-та и 2012-та години.		15 926,0	8 142,8	В процес на производство
1	Въртящи се стендове за разливочни кофи за МНЛЗ	VAI Pomini, Австрия	6 845,0	3 499,8	Изпълнението е спряно от клиента.
2	Мелници за рудодобива - проект Kevitca	Аутотек - Финландия	3 343,0	1 709,2	Изпълнението на договора е спряно в началото на 2009 год. Предстои възобновяване на изпълнението в края на 2011 год.
3	Кранови колички за 700 тонни портални портални кранове	„Kocks Krane International” GmbH – Германия	2 314,0	1 183,1	Изпълнението е спряно от клиента.
4	Пулверизатор за впръскване на раздробени въглища и вентилатори за топлоелектрически централи	“Howden Ventilatoren” GmbH – Германия	2 022,0	1 033,8	Изпълнението е спряно от клиента.
5	Линията за дробометиране	ВИО ХАЛКО – Стомана индъстри АД	534,0	273,0	Изпълнението е спряно от клиента.

№ по ред	Изделия	Клиенти	Стойност		Пояснения
			Хил. Лева	Хил. EURO	
6	Трошачно-мелещи инсталации за обработка на кариерни материали	"Струма 1892" АД (за "Макати" ЕООД-Самоков и други клиенти)	448,0	229,1	Изпълнението на договора е спряно в края на 2009 год. Изделията се произвеждат за крайни клиенти, които сключват договори със "Струма 1892" АД, защото са свикнали да работят с това дружество от десетилетия.
7	Задвижване за поточна линия (зъбен венец и лебедка маневрена)	Dal makina - Турция	395,0	202,0	Изпълнението е спряно от клиента.
8	Други изделия	Други клиенти	25,0	12,8	Изпълнението е спряно от клиентите.
IV.	Изделия до края на 2011-та и следващи години, предназначени за <u>Атомстройекспорт - Русия</u>, които са в процес на договаряне и се очаква сключването на договори		92 362,3	47 224,1	
1	Барбутьор (топлообменник) сглобен: 2 броя	Атомстройекспорт - Русия	1 216,5	622,0	• Договорът е подписан от "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД. Очаква се подписване от страна на Атомстройекспорт
2	Резервоари: 291 броя	Атомстройекспорт - Русия	28 439,6	14 540,9	• Нова спецификация за Резервоари. • Процедура по избора на доставчик (Преди били 144 бр.; Сега стават 291 бр.)
3	Кран за машинна зала 365/200+32+6,3т: 2 броя	Атомстройекспорт - Русия	5 250,4	2 684,5	• Доставчик: БЕСТТЕХНИКА - Водещ. • Подизпълнител: СИБ-ТЯЖМАШ-ТЗ и ТП, АСУТП. • Очаква се провеждане на конкурс в ДЕЗ-Москва
4	Кран естакаден 352/150+32т.: 2 броя	Атомстройекспорт - Русия	3 653,5	1 868,0	• Доставчик: БЕСТТЕХНИКА - Водещ. • Подизпълнител: СИБ-ТЯЖМАШ-ТЗ и ТП, АСУТП. • Очаква се провеждане на конкурс в ДЕЗ-Москва
5	Шлюз Основен за персонала: 2 броя	Атомстройекспорт - Русия	1 017,0	520,0	• Доставчик: АТОММАШЕКСПОРТ-Водещ, ТЗ и ТП, РКД, АСУТП. • Подизпълнител: БЕСТТЕХНИКА-Производител
6	Шлюз Аварийен: 2 броя	Атомстройекспорт - Русия	1 017,0	520,0	• Доставчик: АТОММАШЕКСПОРТ-Водещ, ТЗ и ТП, РКД, АСУТП. • Подизпълнител: БЕСТТЕХНИКА-Производител
7	Врати и люкове: 7 156 броя	Атомстройекспорт - Русия	38 273,1	19 568,7	• Нова спецификация за врати. • Процедура по избора на доставчик
8	Оборудване и складни за шахти за ревизии на реактора	Атомстройекспорт - Русия	13 495,2	6 900,0	

№ по ред	Изделия	Клиенти	Стойност		Пояснения
			Хил. Лева	Хил. EURO	
V.	Изделия до края на 2011-та и следващи години, които са в процес на договаряне и се очаква сключването на договори с традиционни и нови клиенти		231 374,5	118 299,9	
1	Технологично оборудване за "Инсталация за дълбочинна преработка на нефт"	"Лукойл Нефтохим Бургас" АД, гр. Бургас - България	60 630,7	31 000,0	
2	Пристанищно оборудване	Хюндай WIA - Корея	23 470,0	12 000,0	
3	Металургични кранове	Хюндай WIA - Корея	13 690,8	7 000,0	
4	Промислени и пристанищни кранове	Различни клиенти от Европейския съюз: Hollandia, Kalmar, ALE - всички от Холандия	29 337,5	15 000,0	
5	Реконструкция на линия за производство на олово	КЦМ Технолоджи, гр. Пловдив - България	15 646,6	8 000,0	
6	Реконструкция на линия за производство на цинк	КЦМ Технолоджи, гр. Пловдив - България	5 280,7	2 700,0	
7	Оборудване и резервни части за предприятия от черната и цветната металургия	Различни клиенти от Европейския съюз: Даниели-Италия; ВАИ Сименс-Германия; "Стомана Индъстри" АД-България; "Промет Стийл" АД-България	14 473,1	7 400,0	
8	Възли за турбини и оборудване за водноелектрически централи	ВАП Хидро-Плевен; Мекамиди-Франция	13 886,4	7 100,0	
9	Лентови транспортни системи с обръщателни станции и възли за роторни багери за открит въгледобив	Различни клиенти от Европейския съюз	9 779,2	5 000,0	
10	Мелници за рудодобива	Аутотек - Финландия	5 476,3	2 800,0	
11	Трошачно-мелещи и пресевни инсталации за обработка на кариерни материали	"Бесттехника-Струма"АД, гр. Перник - България	7 627,7	3 900,0	

№ по ред	Изделия	Клиенти	Стойност		Пояснения
			Хил. Лева	Хил. EURO	
12	Descomisioning на оборудване на атомна електроцентрала	Онет Технолджи - Франция	6 845,4	3 500,0	
13	Промислени вентилационни системи за предприятия от металургията и за топлоелектрически централи	Howden Ventilatoren - Германия	6 845,4	3 500,0	
14	Механообработка на отливки и изковки	"Радомир Метал Индъстрийз" АД - България	4 889,6	2 500,0	
15	Оборудване и съоръжения за предприятия от химическата индустрия	Различни клиенти от Европейския съюз	5 867,5	3 000,0	
16	Възли за вятърни генератори	Различни клиенти от Европейския съюз	4 498,4	2 300,0	
17	Технологично оборудване за "Нова линия за производство на амониев нитрат" и за "Инсталация за пречистване на процесни кондензати и амонячна вода"	„Агрополихим” АД, гр. Девня - България	1 955,8	1 000,0	
18	Технологично оборудване, използвано при поддръжката и ремонта на Големия андронен колайдер	CERN - European Organization for Nuclear Research, Швейцария	586,7	300,0	
19	Други изделия	Други клиенти	586,7	300,0	
Всичко договорени и в процес на договаряне			359 306,1	183 710,3	

През 2011 г. се осъществяват процеси на непрекъснато договаряне на допълнителна нова продукция, както за текущата година, така и с преход за следващите години. Имайки предвид, че значителна част от тези договорености представляват изделия за атомни електроцентрали, за нас е особено важна оценката на риска по проекта за АЕЦ Белене. В тази връзка от особено значение са договореностите с партньорите ни от „Атомстройекспорт” за резервните варианти при неблагоприятно развитие на проекта. Основният момент в тези договорености е, че възлаганото ни за производство атомно оборудване е универсално по отношение на руските атомни реактори. Това означава, че при спиране на проекта АЕЦ Белене, произведените от нас изделия ще се ползват за

други изграждани ядрени реактори. Такива се предвиждат в Армения, Турция, Индия и самата Русия.

Основните показатели, заложені бизнес-плана за 2011 година, са следните:

1. Приходи в размер на 9 222 хил. лева, разпределени както следва:

→	Производство на промишлена продукция	8 600 х. лв.
→	Приходи от продажба на стоки	50 х. лв.
→	Приходи от услуги	5 х. лв.
→	Продажби на неоперативни активи	241 х. лв.
→	Продажби на технологични отпадъци, стружки и бракувани материали за скраб	160 х. лв.
→	Приходи от наеми	108 х. лв.
→	Други приходи	50 х. лв.
→	Финансови приходи	8 х. лв.

2. Разходи в размер на 19 503 хил. лева, разпределени както следва:

→	За материали	4 455 х. лв.
→	За външни услуги	1 210 х. лв.
→	Амортизации	4 210 х. лв.
→	За заплати и възнаграждения	2 853 х. лв.
→	За осигуровки	478 х. лв.
→	Местни и еднократни данъци и такси	190 х. лв.
→	Други разходи	111 х. лв.
→	Суми с корективен характер	-759 х. лв.
→	Финансови разходи (преобладаващо лихви)	1 418 х. лв.

3. Счетоводна загуба в размер на -4 945 хил. лева.

- Корпоративен данък не се дължи;
- **Балансова загуба в размер на -4 945 хил. лева.**

4. EBITDA (печалба от дейността, преди лихви, данъци, обезценки и амортизации): 624 хил. лева.

5. Нормочасове: 111 800.

6. Производителност на основните нормени работници: 130 нормочаса месечно на един основен нормен работник (присъствен).

7. Средногодишната численост на персонала е 287 човека, разпределени по следния начин:

- Основни нормени работници - 90 човека;
- Непряк производствен персонал: спомагателни работници, кранисти, диспечери, цехови технолози, началник цехове, помощен персонал; оперативно управление на

производството; работници по ремонта; контрол на качеството; газово и енергийно стопанство; техническа подготовка на производството - 117 човека;

➤ Управленчески, административно-технически и помощен персонал в дружеството - 47 човека;

➤ Охрана (физическа и противопожарна) - 33 човека.

8. Три основни балансови показателя към 31.12.2011 г. са дадени по-долу.

Балансови показатели

№ по ред	Показатели	31.12.2011г.
1	Краткотрайни (текущи) активи	26 400 х. лв.
2	Краткосрочни (текущи) пасиви	25 800 х. лв.
3	Коефициент на обща ликвидност	1,02 коеф.

9. Инвестициите в дълготрайни (нетекущи) активи през 2011 година се планира да бъдат в размери, посочени в таблицата на следващата страница:

№ по ред	Описание на планираните за 2011 година инвестиции по основни групи	Стойност (хил. лева)
1	Инвестиции в ДМА, без тези на ЛИЗИНГ (нови ДМА + основен ремонт, модернизация и реконструкция на съществуващи ДМА + създаване на ДМА по стопански начин)	200
2	Плащания по лизингови договори за придобити ДМА (първоначални и месечни лизингови вноски)	500
3	Инвестиции в нематериални дълготрайни активи (ERP система за управление и други)	20
Инвестиции - общо		720

В заключение на настоящата глава следва да се посочи, че бизнес плана за 2011 година е напълно изпълним. Той е разработен във вариант, при който се запазва рестриктивната политика на банката, т. е. не се възобновява издаването на банкови гаранции.

24. Изпълнение на програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление

“Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД разполага с разработена и приета от ръководството **Програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление.** Същата е изготвена съгласно изискванията на чл. 94, ал. 2, т. 3 от Закона за публично предлагане на ценни книжа. Програмата се изпълнява съгласно изискванията на закона. Дейността на управителните и на контролните органи на дружеството през изтеклата година съответства на тези стандарти.

На настоящия етап не се налага извършването на преоценка на програмата и промяната ѝ с цел подобряване прилагането на стандартите за добро корпоративно управление в дружеството. Същата се изпълнява в съответствие с основната цел на корпоративното управление, а именно увеличаване на изгодата за акционерите.

Задачите на действащата програма са: утвърждаване на принципите за добро корпоративно управление в дружеството; поощряване на успешните стопански дейности на предприятието; повишаване на доверието на акционерите, инвеститорите и лицата, заинтересовани от управлението и дейността на дружеството.

Имайки предвид, че корпоративното управление е управление от страна на акционерите посредством избрани от тях управителни органи, могат да се посочат следните **основни положения при изпълнението на програмата:**

А. "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД е създадо ясно **дефинирани отговорности на ръководителите и отчетност пред акционерите**. Дружеството има едностепенна структура на управление – Съвет на директорите, който е с ясно разграничени правомощия, функции, задължения и отговорности. Действията на членовете на Съвета са напълно обосновани, добросъвестни, и се извършват с грижата на добър търговец, в интерес на дружеството и акционерите.

Съветът на директорите е избран от Общото събрание на акционерите. От своя страна той избира, назначава, контролира и освобождава от длъжност изпълнителните директори.

Б. Изпълнителните директори, които са и членове на Съвета на директорите: осъществяват управлението на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД; организират и ръководят оперативната дейност на дружеството като извършват всички действия и сделки, свързани с упражняване на търговската дейност; представят на СД бизнес-планове и текущи разчети по тримесечия; уведомяват в писмена форма СД за всички обстоятелства от съществено значение за дружеството; сключват, изменят и прекратяват трудовите договори, налагат дисциплинарни наказания, стимулират и санкционират персонала на дружеството, командирова работниците и служителите при спазване на действащата нормативна уредба; създават условия за социално развитие на колектива в дружеството и за подобряване на условията на труд, подписват и изпълняват колективния трудов договор.

В. Правата на акционерите са защитени. Това се осигурява като: сделките с акциите на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД се извършват само на регулираните пазари на ценни книжа, както и чрез инвестиционни посредници; всеки акционер има право да продава част или всичките си акции на друго лице за определена цена по всяко време без съгласието на управителния орган или другите акционери.

Г. Всеки акционер има право да получава необходимата информация и да участва при вземането на решения за: изменения и допълнения на Устава на дружеството; определяне основните насоки за дейността на дружеството; определяне броя, избора и освобождаването на членове от Съвета на директорите и

определяне възнаграждението им; назначаване и освобождаване лицензиран одитор; одобряване на Годишния финансов отчет; освобождаване от отговорност на членовете на Съвета на директорите след приемане на отчета за неговата дейност; други права съгласно ТЗ и Устава на дружеството.

Д. Акционерите получават достатъчна и своевременно информация за датата, мястото и дневния ред на Общото събрание на акционерите. Акционерите могат да задават всякакви въпроси, които ги интересуват, във връзка с дневния ред на Общото събрание или взети решения и други въпроси, които не представляват вътрешно-фирмена тайна. За получаване на своевременно информация се грижи Директорът за връзка с инвеститорите.

Е. Акционерите са равнопоставени и миноритарните акционери са защитени. Всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерни на номиналната стойност на акцията. Акционерите участват в Общото събрание лично или чрез представител. Гласовете са равнозначни, независимо дали са дадени лично или неприсъствено. За вземането на важни решения от Общото събрание на акционерите, като изменение и допълнение на Устава, увеличаване и намаляване на капитала, преобразуване и прекратяване на Дружеството, се изисква мнозинство 2/3 от представения капитал при присъствие или представяне на събранието най-малко на 2/3 от капитала. За вземане на решение за овластяване на Съвета на директорите за сключване на сделки по чл.114 от ЗППЦК и одобряване на договорите за съвместно предприятие се изисква мнозинство 3/4 от представения капитал.

Ж. Спазват се всички законови и договорни права на заинтересованите лица. Същите изразяват мнение, дават предложения при вземане на решения от управителните органи за структурни промени в Дружеството, промени в личния състав, обсъждане на бизнес плана на Дружеството и други въпроси, свързани с дейността. Заинтересованите лица имат достъп до съответната информация, необходима им за изразяване на мнение и даване на предложения по конкретни въпроси.

3. Информацията за дейността на “Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД е прозрачна и се разкрива своевременно.

Управителните органи проверяват годишните, тримесечните и текущите отчети, а изпълнителните директори заверяват същите с подписа си. Директорът за връзка с инвеститорите представя годишния и тримесечните отчети своевременно в ДКЦК и публикува съобщение в ежедневник. Всеки акционер или инвеститор може да се запознае със съдържанието на представените отчети.

Годишният одит се извършва от независим одитор, избран от Общото събрание на акционерите. Информацията се изготвя, одитира и разкрива съгласно националните счетоводни стандарти и международните стандарти за финансови отчети.

Дружеството уведомява своите акционери и инвеститорите чрез вписване в съдебния регистър, публикации и представяне в ДКЦК на промените в Устава, в управителните и контролни органи и други данни от съществено значение.

И. Инициативност на ръководните органи.

Управителните органи имат предприемаческа нагласа и вземат решения, които помагат на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД да се развива. Те са запознати с въпросите от местно естество, които засягат дейността на дружеството, както и с международните тенденции и събития, които могат да засегнат дейността на предприятието.

Управителните органи работят за развитието на дружеството. Те гарантират, че дружеството се отнася справедливо и честно и към други заинтересовани лица, включително служители, доставчици, клиенти и обществото като цяло. Управляващите предпочитат интереса на дружеството пред своя собствен интерес.

Запазва се поверителността на непубличната информация за дружеството, дори след като дадени лица вече не са членове на управителните органи.

К. Инициативи за защита правата на акционерите.

Правата на акционерите се защитават преди всичко чрез ефективно използване на ресурсите и отговорност за използването на тези ресурси. В Устава на дружеството е предвидено правото на акционерите да бъдат информирани по съществени корпоративни въпроси.

Л. Инициативи за връзки с инвеститорите.

Съгласно чл. 116г, ал.1 от ЗППЦК през август 2002 год. в "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД е създадена длъжността "Директор Правно обслужване и връзки с инвеститорите".

Директорът за връзки с инвеститорите поддържа непрекъснат диалог с инвеститорите, борсовите аналитици и финансовите издания. Той провежда активна програма за предоставяне на материали на пресата в установените от Закона срокове и друга информация, която популяризира името и дейността на дружеството. Директорът представя Доклад за дейността (отчет) за постигнатите от него резултати на Годишното общо събрание на акционерите.

Директорът за връзки с инвеститорите води и поддържа точни и пълни протоколи от заседанията на управителните органи във връзка с увеличаване на изгодата за акционерите и за дружеството като цяло. Той координира с управителните органи създаването на дневен ред на заседанията. Същият подава задължителните документи за разкриване на информация по ЗППЦК в сроковете, определени от Закона, на Комисията по ценните книжа, Централния депозитар и Българската фондова борса.

Директорът поддържа регистри за информация съгласно ЗППЦК относно заявките за информация от акционерите, материалите за Общото събрание на акционерите, протоколи от заседанията на управителните органи, отчетите и информацията, изпратени до КЦК, ЦД и БФБ. Той подпомага Управителните органи на дружеството за вземането на решения по въпроси, свързани с текущата дейност, при стриктно спазване на законовите регламенти.

М. Инициативи за подобряване разкриването на информация.

В "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД е създадена програма, според която Управителните органи анализират резултатите от дейността на Дружеството. Програмата обръща специално внимание на изминалите събития, тяхното отражение и ако се очаква те да продължат, на бъдещото им въздействие върху отчетните резултати. Изработени са процедури, съгласно които Управителните органи проверяват годишните, тримесечните и текущите отчети, изисквани от ЗППЦК, за да се гарантира, че те са пълни, точни и своевременно представени.

Веднъж годишно Управителните органи извършват проверка и контрол на ефективното изпълнението на програмата за корпоративно управление. Извършва се както вътрешна проверка от страна на дружеството, така и проучване мнението на акционерите и другите заинтересовани лица. Управителните органи изготвят писмени отчети за изпълнението на програмата и предложените изменения и допълнения.

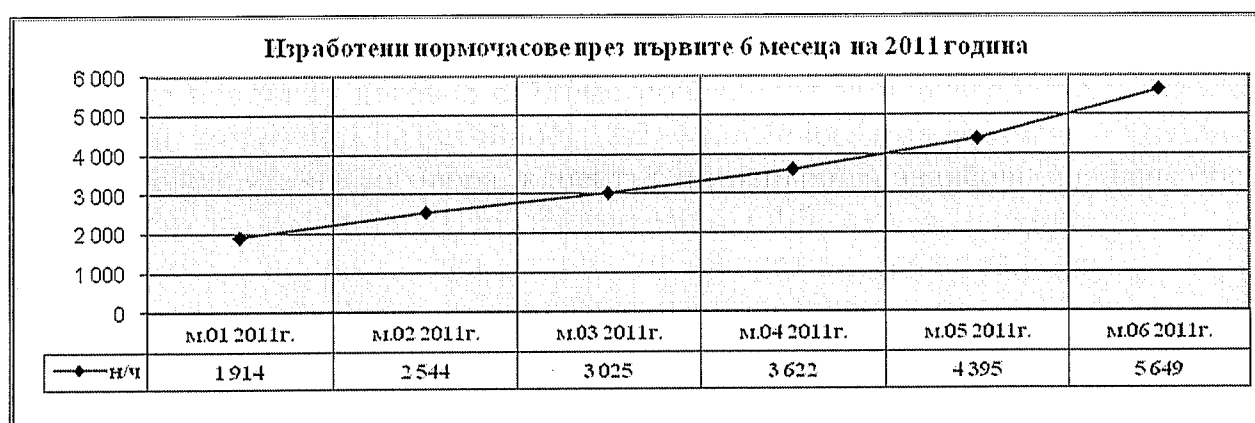
25. Заключение

В заключение може да се посочи, че настоящата световна икономическа криза продължава да се отразява изключително негативно върху производственото и икономическо развитие на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД. Резултатът е рязко влошаване на икономическите резултати, невъзможност да се обслужват в цялост текущите плащания и задължения.

Към това следва да се добави неадекватната и рестриктивна политика на обслужващата ни банка. Отказът на ОББ да издава банкови гаранции на дружеството ни нанесе следващия неочакван удар. В средата на февруари 2010 година беше подписан договор с Атомстройекспорт за производство на два броя транспортни шлюзове на стойност 8,2 млн. евро, предназначени за АЕЦ. Съгласно условията на договора, клиентът ни извършва авансово плащане срещу издадена банкова гаранция. Необяснимо защо, ОББ отказва издаването на такава гаранция, което лишава дружеството от оборотни средства, необходими за закупуване на материалите и започване на производството. Банката не издава гаранции и по други, вече подписани договори.

Настъпващото оживление на международните пазари позволи нарастване на производството и приходите, започвайки от пролетта на 2011-та година.

Ежемесечно производството нараства с повече от 20%, което е представено нагледно в долната таблица.

Основната част от паричните постъпления предприятието влага в материали, необходими за обезпечаване на договорите за производство. Дългият производствен цикъл на основните изделия води до „замразяване” на оборотни средства под формата на незавършено производство. Необходимо условие за връщането на напусналите квалифицирани работници е поетапното изплащане на натрупаните дължими заплати за последните месеци. Това е условие и за пълноценното използване на персонала, който дружеството успя да задържи по време на кризата.

Успоредно с набирането на кадри и нарастването на производството „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД ще може да извършва поетапно погасяване на натрупаните публични задължения. Размерът на месечните погасителни вноски може да нараства постепенно през следващите години.

В изпълнение на антикризисната програма и дългосрочния план за развитие, още в средата на настоящото десетилетие дружеството не само ще си е възвърнало позициите на основен производител на инвестиционно оборудване в страната, но и ще е завоювало още по-голям пазарен дял в сектора на тежкото машиностроене.

гр. Радомир
29.07.2011 година

Директор “Финанси и планиране”:

/В. Дрехарски/

Директор “Правно обслужване и връзки с инвеститорите”:

/Р. Каменов/

УТВЪРДИЛ,
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:

/Ал. Меченов/

